БҮХЫ ОРОНУУДАЙ ПРОЛЕТАРИНАР, НЭГЭДЭГТЫ!

Бурят-Монголой ҮНЭН

ВКП(б)-гэй ОБЛАСТНОЙ БА ГОРОДСКОЙ КОМИТЕДҮҮДЭЙ, БУРЯТ-МОНГОЛОЙ АССР-эй ВЕРХОВНО СОВЕДЭЙ ОРГАН.

№ 215 (6144)
ОКТЯБРИИН 25
СРЕДА
1950 он

Сэн 20 мүнгэн.

МҮНӨӨДЭРЭЙ НОМЕРТО:

Большевистскэ принципиальна байхаар кадрнуудые хүмүүжүүлхэ

Ленин—Сталинай парти болбол манай кадрнуудые большевистскэ принципиальна байхаар хододоо хүмүүжүүлдэг.

Большевистскэ принципиальна байлга хадаа партиин принципүүдһээ, тэрэнэй идеологиһоо ба политикаһаа заашье хазагайралгые тэсэхэгүй гэһэн удхатай. Принципиальна хүн болбол өөрынгөө ажал-ябуулгада большевистскэ партиин политикые саг үргэлжэ хүтэлбэри болгодог, манай арадай ба советскэ гүрэнэй аша туһые түрүүшын ээлжээндэ табидаг.

«Принципиальна политика хадаа гансал зүб политика мүн», — гэжэ Владимир Ильич Ленин һургадаг һэн. Нүхэр Сталин болбол энэ ленинскэ заабариин удхашанарые дэлгэн харуулан, иигэжэ хэлээ һэн: «Энэ формуло хадаа тэрэнэй ашаар «дабагдашагүй» шэнэ позицинуудые Ленинэй добтолон абадаг, тиигэжэ революционно марксизмын талада пролетариадай эрхим түлөөлэгшэдые дайшалан абадаг тиимэ формуло мүн».

Ленин Сталин хоёрой бүхы ажал-ябуулгань большевистскэ принципиальностиин гайхамшагта жэшээ мүн.

Большевистскэ партиин принципиальна, гансал зүб политика хадаа партиие тойруулан хүдэлмэришэн ангиие ба ажалша таряашадые нигтаар жагсаагаад, манай орон дотор Агууехэ Октябрьска социалистическэ революциин илалтые хангаһан байха юм. Тэрэл политикын ашаар манай арад болбол орон дотороо социалистическэ общество байгуулжа шадаһан, Эсэгэ ороноо хамгаалхын Агууехэ дайнда бүхэдэлхэйн түүхэтэ илалта туйлаһан байна. Большевистскэ партиин политика болбол советскэ гүрэнэй хүгжэлтын үндэһэ һуури мүн.

Манай орон амжалтаһаа амжалта туйлана, яахадааб гэхэдэ, манай кадрнууд большевистскэ партяар хүмүүжүүлэгдэнхэй, тэдэнэр бага ехэшье хэрэгүүдтээ нютагай ба үмсын интересүүдые бэшэ, харин арадай, гүрэнэй интересүүдые хамагай түрүүндэ сахижа ябадаг гээшэ. Манай парти болбол принципиальнабэшэ, тогтууригүй ябадалай багаханшье үзэгдэлнүүдые эрид буруушаана.

Гүрэнэй интересүүдые хохидуулжа, эмхи зургаанайнгаа гү, али нютагайнгаа аша туһые түрүүшын ээлжээндэ табиха гэжэ оролдодог хүтэлбэрилэгшэдэй ябадалнууд тэсэшэгүй гээшэ. Тиихэдэ иимэ хүдэлмэрилэгшэдэй хаа яа үзэгдэдэгынь гэмшэлтэй байна. Иволгын аймагай Сталинай нэрэмжэтэ колхозой түрүүлэгшэ Аюшеев болбол таряа тушаалгын талаар тон буруу, гүрэндэ харша үзэлтэй байгаа. Тэрэ болбол гүрэндэ таряа тушаалгые али болохоор гэдэргэнь татаһан байха юм. Теэд, энээниие мэдэжэ байһан колхозой парторганизациин секретарь нүхэр Тогочиев ямаршье хэмжээ абаагүй, колхозой түрүүлэгшэтэй һайн харилсаагаа муудуулхагүй гэжэ оролдоһон байна. Тогочиев болбол большевик хүндэ харша, принципиальнабэшэ ябадал гаргаа, гүрэнэй интересүүдые сахяагүй байна.

Большевистскэ принципиальность болбол алдуу ба дутуунуудые далдалха, хүдэлмэридөө бүлэ ёһоной ябадал гаргалгатай эбсэдэггүй гээшэ. «Манайда бүлын кружок бэшэ, тус тус ханинарай артель бэшэ, харин хүдэлмэришэн ангиин политическэ парти мүн»,— гэжэ нүхэр Сталин һургана.

Большевистскэ принципиальность хадаа хүдэлмэриин ямаршье дутагдалнуудтай эбсэхэгүй, харин тэдэниие зоримгойгоор ба эрид шууд элирүүлхэ ба шүүмжэлхэ, хүдэлмэрилэгшэ бүхэн өөртөө ба өөрынгөө мэдэлэй кадрнуудта үндэр эрилтэ хэхэ ябадал болоно. Партийна организаци хадаа хүдэлмэрилэгшэдэйнгөө алдуу ба дутуунуудые харангүй гарахагүй, харин тэдэниие элирүүлхэ, политическээр сэгнэхэ, тиигэжэ алдуу дутуунуудай гүнзэгырхэ ба дабтагдаха ябадал гаргахагүй ёһотой.

Хэрэгтэ принципиальна ёһоор хандалга, дутагдалнуудтай эбсэшэгүй байлга хадаа большевистскэ шүүмжэлэл ба өөрыгөө шүүмжэлэл дэлгэрүүлхэ ябадалда харагдадаг. Принципиальна байха гээшэ—ямар нэгэн хүдэлмэрилэгшын дутагдалнуудые сэхээр ба үнэнөөр зааxаһаа айхагүй, тиигэжэ ямар нэгэн хүдэлмэрилэгшые гомодхуулхаяа айхагүй, тиихэтээ хамта өөрынгөө алдуунуудые зүрхэтэйгөөр мэдэрхэ гэһэн удхатай. Большевистскэ шүүмжэлэлдэ дурагүй, тэрэниие хабшадаг хүнүүдтэй эрид тэмсэл хэхэ шухала. Закаменай аймагай «Улаан Октябрь» колхозой түрүүлэгшэ Дулмаев хадаа тэрээниие үнэн зүбөөр шүүмжэлһэн парторганизациин секретарь нүхэр Шагдуровые мүрдэхэ гэжэ оролдоһон байна. Шүүмжэлэлгэдэ иимээр хандалга хадаа большевистскэ хүтэлбэрилэгшэдтэ огто таарахагүй, антипартийна ябадал мүн.

Хүдэлмэрилэгшын большевистскэ принципиальностиин үндэһэ һуури хадаа Ленин—Сталинай партиин хэрэгтэ тэрэнэй хизааргүй үнэн сэхэ байлга, идейнэ гүнзэгы хэмжээнь, политическэ болбосоролынь болоно. Тэрэ хадаа марксизм-ленинизмын идеянүүдэй зүбтэнь ба илагдашагүйдэнь гүнзэгыгөөр этигэһэн, партиин политическэ хараа шугамай зүбые ойлгоһон байдаг. Кадрнуудые большевистскэ принципиальна байхаар хүмүүжүүлгэ хадаа тэдэнэй идейно-политическэ ургалта тухай саг үргэлжэ анхаралаа табиха гэһэн удхатай. Марксизм-ленинизмые шудалха, теоретическэ бэлэдхэлээ дээшэлүүлхэ хэрэгтэ һанаа амар хандадаг хүдэлмэрилэгшэд хүдэлмэридөө алдуунуудые гаргадаг, принципиальнабэшэ, аполитичнэ этэгээдүүд болодог гэжэ фактнууд харуулна. Тиимэһээ партийна организацинууд болбол бүхы хүдэлмэрилэгшэдэй политическэ һуралсалые үндэр хэмжээндэ табиха, кадрнуудай марксистско-ленинскэ бэлэдхэлые дээшэлүүлхэ уялгатай.

Партийна организацинууд болбол большевистскэ принципиальна байхаар манай кадрнуудые үдэр бүхэндэ хүмүүжүүлхэ ёһотой.

В. М. МОЛОТОВ ПРАГАҺАА МОРДОБО

ПРАГА, октябриин 23. (ТАСС). СССР Союзай Министрнүүдэй Соведэй Түрүүлэгшын Орлогшо В. М. Молотов Прагаһаа мордобо.

Пражска аэродром дээрэ Чехословацка республикын Национальна Суглаанай түрүүлэгшэ д-р Олдржих Ион, премьер-министр Запотоцкий, Чехословакиин компартиин ЦК-гэй генеральна секретарь Сланский, премьер-министрын орлогшонор Фирлингер ба Шевчик, министрнүүд Носек, Копржива, Непичка, Копецкий, Доланский, Набеш, Крайчир, Дюриш, Климент, Крайс, Нейман, Эрбан, Плойгар, президентын канцеляриин начальник Червичек ба Чехословакиин олон нютын организацинуудай хүтэлбэрилхы хүдэлмэрилэгшэд В. М. Молотовые үдэшэбэ.

СССР-һээ Чехословакида байһан посол М. А. Силин, Болгариин арадай республикын гадаадын хэрэгүүдэй министр М. Нейчев, Венгерскэ арадай республикын гадаадын хэрэгүүдэй министр Д. Каллай, Румынска арадай республикын гадаадын хэрэгүүдэй министр А. Паукер, Германска демократическа республикын гадаадын хэрэгүүдэй министр Г. Дертингер, Албаниһаа Москвада байгаа Онсо посланник ба Бүрин эрхэтэ министр В. Натанали, Польско республикын гадаадын хэрэгүүдэй министрын орлогшо С. Скшешевский, Чехословакида байхаар томилогдоһон арадай демократиин оронуудай посольство ба миссинүүдэй толгойлогшонор, мүн зүблөөндэ хабаадагшад В. М. Молотовые үдэшэлсэбэ.

Чехословацка ба советскэ тугуудаар шэмэглэгдэһэн аэродром дээрэ хүндэтэ харуул жагсаагдаһан ба Советскэ Союзай болон Чехословацка республикын гүрэнэй гимннүүд наадагдаһан байна.

В. М. МОЛОТОВ МОСКВА БУСАЖА ЕРЭБЭ

СССР-эй Министрнүүдэй Соведэй Түрүүлэгшын Орлогшо В. М. Молотов октябриин 23-да Прагаһаа Москва бусажа ерэбэ.

СССР-эй арадай ажахые хүгжөөхэ 1950 оной гүрэнэй түсэбые III кварталда дүүргэлгын дүнгүүд тухай

СССР-эй Министрнүүдэй Соведэй дэргэдэхи Центральна Статистическэ Управлениин мэдээсэл

1950 оной III кварталда промышленностиин, хүдөө ажахын ба транспортын хүгжэлтэ, эд товарай эрьесые дэлгэрүүлгэ ба арад зоной материальна болон культурна хэмжээнэй дээшэлэлгэ иимэ тоо мэдээнүүдээр харуулагдана гэбэл:

I.

ПРОМЫШЛЕННОСТЬДА ҮЙЛЭДБЭРИЛГЫН ТҮСЭБЫЕ ДҮҮРГЭЛГЭ

1950 оной III кварталда промышленностиин валова продукци үйлэдбэрилгын түсэб министерствонүүдээр иимээр дүүргэгдэһэн байна гэбэл:

	1950 оной III кварталда квартальна түсэбые дүүргэлгын процент
Металлургическа промышленностиин Министерство	101
Нүүрһэнэй промышленностиин Министерство	102
Нефтяной промышленностиин Министерство	104
Электростанцинуудай Министерство	99
Химическэ промышленностиин Министерство	105
Электропромышленностиин Министерство	105
Хэлхеэ холбооной хэрэгсэлнүүдэй промышленностиин Министерство	102
Хүндэ машина бүтээлгын Министерство	103
Автомобильна ба тракторна промышленностиин Министерство	103
Станок бүтээлгын Министерство	103
Машина бүтээлгын ба прибор бүтээлгын Министерство	99
Барилгын ба харгын машина бүтээлгын Министерство	101
Транспортна машина бүтээлгын Министерство	102
Хүдөө ажахын машина бүтээлгын Министерство	101
СССР-эй барилгын материалнуудай промышленностиин Министерство	106
СССР-эй ой модоной ба саарһанай промышленностиин Министерство	95
СССР-эй хүнгэн промышленностиин Министерство	105
СССР-эй хлопководствын Министерство	119
СССР-эй загаһанай промышленностиин Министерство	93
СССР-эй мяханай ба һүнэй промышленностиин Министерство	101
СССР-эй эдеэ хоолой промышленностиин Министерство	105
Союзна республикануудай нютагай промышленностиин министерствонүүд ба нютагай түлишын промышленностиин министерствонүүд	107
Зам харилсаанай Министерствын промышленна предприятинууд	104
СССР-эй элүүрые сахиха Министерствын промышленна предприятинууд	102
СССР-эй кинематографиин Министерствын промышленна предприятинууд	111
Олзоборилгын коопераци	101

1950 оной III кварталда промышленностиин валова продукциин түсэб юрэнхыдөө 103 процент дүүргэгдээ. 1950 оной 9 һара соо промышленна үйлэдбэрилгын түсэб тэрэшэлэн үлүүлэн дүүргэгдээ.

III кварталда түмэр замай рельснүүд, трансформаторна ба динамна булад, түмэр трубанууд, түмэрэй руда, хэдэн үнгэтэ металлнууд, кабельна зарим зүйлнүүд, нүүрһэн, нефть, бензин, керосин, дизельнэ түлишэ, ашаанай вагонууд, автомобильнууд, шарикоподшипнигууд, металл отолдог станогууд, тракторнууд, самоходно комбайнууд, модо һуулгадаг машинанууд, ээрэлгын машинанууд каустическа содо, каучук, будагууд ба бусад химикадууд, цемент, зөөлэн хушалта, велосипедүүд, патефонууд, ёдолой машинанууд, часы, фотоаппарадууд, хлопок-волокно, улһан, нооһон ба торгон бүд, искусственна торго, штапельна волокно, мяха, колбасна зүйлнүүд, ургамалай тоһон, сахар, сай, виноградна архи, шампанска, пивэ, папирос ба промышленна продукциин бусад олон зүйлнүүд түсэбһөө гадуур нилээд ехээр үйлэдбэрилэгдэбэ. Арадай ажахыда бүхыдэнь, ондоогоор хэлэхэдэ промышленна министерствонүүдэй электростанцинуудые хараадаа абалсахада, III кварталда электроэнерги үйлэдбэрилгын түсэб үлүүлэн дүүргэгдээ, зүгөөр электростанцинуудай Министерство түсэбтэ даалгабаряа нэгэ бага хүсэд дүүргээгүй.

Валова продукциие ба промышленна продукциин шухала зүйлнүүдэй олонхиие натураарнь үйлэдбэрилгын түсэбые дүүргэбэшье, зарим министерствонүүд тус тус шухала зүйлэй продукцяар түсэбөө хүсэд дүүргээгүй. Химическэ промышленностиин Министерство аммиачна селитрэ үйлэдбэрилгын, электропромышленностиин Министерство—электромоторнуудые, хүндэ машина бүтээлгын Министерство ба транспортна машина бүтээлгын Министерство — зарим зүйлэй турбинануудые, автомобильна ба тракторна промышленностиин Министерство — автопогрузчигуудые, барилгын ба харгын машина бүтээлгын Министерство — экскаваторнуудые, хүдөө ажахын машина бүтээлгын Министерство—хүдөө ажахын хэдэн машинануудые үйлэдбэрилгын квартальна түсэб дүүргээгүй.

Металлургическа промышленностиин Министерство болбол металлургическа түхеэрэлгэ үйлэдбэрилгын квартальна түсэбөө дүүргээгүй ба хара металлнуудай сортаментаар түсэбэй дүүргэлтэ хангаагүй.

Продукциин ассортиментын нилээд ехээр ургэдхэгдэһэн ба шанарайнь һайжаруулагдаһан байбашье, промышленна товарнуудай ассортиментые ба шанарые һайжаруулха түсэбтэ даалгабаринууд хүсэд дүүргэгдээгүй байна. Жэшээлхэдэ, СССР-эй хүнгэн промышленностиин Министерство оймһон зүйлнүүдэй ассортиментээр түсэбөө дүүргээгүй, СССР-эй мяханай ба һүнэй промышленностиин Министерство дээдэ сортнуудай тоһо ба сыр гаргаха түсэбөө дүүргээгүй. Нютагай промышленностиин ба олзоборилгын кооперациин продукциин ассортиментын ба шанарай талаар даалгабари гүйсэд дүүргэгдээгүй.

(Үргэлжэлэлынь 2-дохи нюурта).

СОВЕТСКЭ СОЮЗ ДОТОР

АГИТАТОР ГЭРНҮҮДЭЭР ЯБАНА

ПЕЧОРА (Коми АССР). Центральна заһабарилгын мастерскойн хүдэлмэришэн А. Галкинагай байрада хүршэ хүнүүдынь үдэшэлэн сугларба.

Агитатор нүхэр Мацигора һунгуулиин хуули тухай, һүүлэй жэлнүүдтэ манай орондо болоһон ехэ хубилалтанууд тухай сугларагшадта хэлэжэ үгэбэ.

НЮТАГ БҮРИИН ҺОНИНУУД

◆ «Кайя» гэжэ Рижскэ консервнэ фабрика—Латвиин түрүү предприятинуудай нэгэн юм. Эб найрамдалай вахтын үдэрнүүдтэ тус коллективэйхид жэлэйнгээ түсэб болзорһоонь урид дүүргээ. Мүнөө энэ фабрика түсэбһөө гадуур үдэр бүри вагон консервэ үгэжэ байна.

◆ Политическэ ба научна эрдэм дэлгэрүүлхэ Львовско обществын отделени коммунизмын агууехэ барилганууд тухай лекцинүүдые областиингоо городуудта ба тосхонуудта эмхидхээ.

◆ Ленинградска областиин колхозуудта арбаад лектори байгуулагдаа, 2 мянган лекторнууд тосхонуудай ажалшадта хододоо лекци уншадаг байха юм.

◆ Сумска областиин хүдөө ажахын 872 жэжэхэн артельнүүд 339 колхозууд болоjо нэгэдэбэ. Энэ хэмжээ-ябуулга хадаа орооһото культурануудай ургасые гектарһаа 8—9 центнерээр ба ажалта үдэрэй түлөөһые нэгэ хахад — хоёр дахин дээшэлүүлхэ арга олгоо.

(ТАСС).

В. В: Куйбышевай нэрэмжэтэ Московско трансформаторна заводой коллектив Волжско шэнэ гидроэлектростанцинуудта уникальна трансформаторнуудые бэлэдхэлгэ тус заводто даалгагдаа гэһэн мэдээе угаа ехэ дэбжэлтэтэйгээр угтаа. Зураг дээрэ: (зүүн гарһаа) проектнэ бюрогой хүтэлбэрилэгшэ А. В. Сапожников, техническэ таһагай начальник Сталинска шангай лауреат А. М. Чертин ба конструктор В. И. Струков гэгшэд Куйбышевска ГЭС-тэ трансформатор хэхэ конструкциие зүбшэн хэлсэжэ байна.

(ТАСС-эй фотохронико).

Сталинска барилганууд тухай пропаганда

КИЕВ. Украинын тосхонуудай ба городуудай ажалшад сталинска шэнэ барилгануудые ехээр һонирхоно. Дунда Азидахи, Волга ба Днепр дээрэ ехэ барилганууд тухай лекцинүүдые уншахые гуйһан хэдэн олон захилнууд заводууд, фабриканууд, колхозууд, МТС-үүд эмхи зургаанууд болон һуралсалай газарнуудһаа орожо байна. Киевтэхи «Большевик», «Точэлектроприбор» ба ондоошье предприятинууд дээгүүр «Коммунизмын агууехэ барилганууд» тухай лекцинүүд болоо.

(ТАСС).

ҺУБГУУЛИИН ХУУЛИИЕ ШУДАЛХА КРУЖОГУУД

КОСАЯ ГОРА (Тульска область). 4-дэхи, 7-дохи, 9-дэхи шахтануудай партийна организацинуудта һунгуулиин хуули шудалха кружогуудые эмхидхээ. Кружогуудта 3—5 занятинууд болобо.

НЮТАГ БҮРИИН ҺОНИНУУД

◆ Тбилисскэ консерваториин дэргэдэхи арадай хүгжэмэй творчествын кабинедэй экспедици Дээдэ Сванети ба Мегрелеэр ябажа, арадай 60 дуунуудые бэшэбэ. Тэдэ дуунуудай олонхинь эб найрамдалай түлөө советскэ арадай тэмсэлдэ зорюулагданхай байна.

◆ Москвагай ба Московско областиин текстильнэ промышленностиин предприятинуудта шэнэ ургасын хлопок абтажа эхилээ.

◆ «Красный двигатель» гэжэ Самаркандска заводой бүхы хүдэлмэришэд һуража байна. 83 хүн залуу хүдэлмэришэдэй үдэшын һургуулида ябана. Арбаад хүдэлмэрилэгшэд вузнуудта һурадаг. Предприяти дээрэнь техническэ олон кружогууд байгуулагдаа, мүн стахановска һургуулинууд хүдэлмэрилнэ.

◆ Армениин тосхонуудта уранһайханай самодеятельностиин республиканска олимпиадын нэгэдэхи тур эхилбэ. Тэрээндэ дуунай, пляскын, хоровой, танцын ба драматическа 1100 кружогууд хабаадалсана.

(ТАСС).

СССР-эй арадай ажахые хүгжөөхэ 1950 оной гүрэнэй түсэбые III кварталда дүүргэлгын дүнгүүд тухай

СССР-эй Министрнүүдэй Соведэй дэргэдэхи Центральна Статистическэ Управлениин мэдээсэл

(Түгэсхэл)

II.

ПРОМЫШЛЕННА ПРОДУКЦИ ҮЙЛЭДБЭРИЛГЫН УРГАЛТА

1950 оной III кварталда промышленна продукциин шухала шухала зүйлнүүдые үйлэдбэрилгэ 1949 оной III кварталтай сасуулбал иитэжэ хубилһан байна гэбэл:

	1950 оной III кварталые 1949 оной III кварталтай жэшээлбэл (процентээр)		
		Счётно машинанууд	100
		Тракторнууд	139
		Таряанай комбайнууд	149
		Тракторна плугууд	150
		Тракторна сеялкэнүүд	179
		Тракторна культиваторнууд	174
		Каустическа содэ	114
		Кальцинированнэ содо	116
		Минеральна үтэгжүүлгэнүүд	126
		Будагууд	135
		Синтетическэ каучук	116
Шэрэм	118	Автопокрышканууд	128
Булад	117	Хэрэгсэлэй модо зөөлгэ	106
Прокат	114	Саарһан	121
Түмэрзамай рельснүүд	118	Цемент	124
Түмэр трубанууд	114	Сонхын шэл	107
Зэд	106	Шифер	117
Цинк	121	Зөөлэн хушалта	115
Туулган	120	Хирпиисэ	124
Нүүрһэн	111	Стандартна гэрнүүд	117
Нефть	112	Велосипедүүд	133
Бензин	120	Радиоприемнигууд	127
Керосин	110	Патефонууд	105
Дизельнэ түлишэ	141	Оёдолой машинанууд	126
Байгаалиин газ	112	Часы	133
Электроэнерги	115	Фотоаппарадууд	193
Магистральна электровозууд	142	Хлопок-волокно	156
		Хлопчатобумажна бүд	103
Магистральна ашаанай вагонууд	111	Улһан бүд	132
		Ноохон бүд	110
Ашаанай автомобильнууд	130	Торгон бүд	121
Хүнгэн автомобильнууд	144	Арһан гутал	125
Автобусууд	138	Резинэвэ гутал	114
Шарикоподшипнигууд	137	Оймһоной зүйлнүүд	127
Металлургическа түхеэрэлгэ	117	Мяха	153
Экскаваторнууд	122	Колбасна зүйлнүүд	136
Паровой турбинанууд	162	Малай тоһон	105
Автокранууд ба автопогрузчигууд	110	Ургамалай тоһон	140
		Сахар	137
Электромоторнууд 100 квт хүрэтэр	116	Кондитерска зүйлнүүд	130
		Консервэнүүд	131
Электромоторнууд 100 квт дээшэ	114	Сай	125
		Мылэ	139
Станок бүтээлгын Министерствын металл отолдог станогууд	114	Папиросууд	117
		Виноградна архи	187
		Шампанска	148
Ээрэлгын машинанууд	117	Пивэ	137

1950 оной 9 һара соо СССР-эй бүхы промышленностиин валова продукци нёдондо жэлэй тэрэ үетэй сасуулбал 22 процентээр, тиихэдэ 1950 оной III кварталда 1949 оной III кварталтай сасуулбал—24 процентээр ургаа.

Түрүү технологическа процессүүдые ба болбосоруулгын үлэмжэ һайн методүүдые нэбтэрүүлгэ, тэрэшэлэн материалай гээлтые ба стходые доошолуулга хадаа 1950 оной III кварталда промышленностиин олон һалбаринуудта нэгэ продукци үйлэдбэрилгэдэ түүхэй эд, материал, түлишэ ба электроэнерги гаргашалгые саашадань доошолуулха ябадал хангаба.

Промышленна продукциин өөрынь үные доошолуулха талаар III кварталда тогтоогдоһон даалгабари үлүүлэн дүүргэгдэә. 1950 оной III кварталда промышленна продукциин өөрынь үнэ, сасуулагдамал сэнгээр, 7 процентээр доошоо ороһон байна.

III.

ХҮДӨӨ АЖАХЫ

Колхозууд, машинно-тракторна станцинууд ба совхозууд ороохото ба техническэ культурануудай хуряалгые дүүргэжэ байна.

СССР-эй Министрнүүдэй Соведэй дэргэдэхи ургасые тодорхойлхо гүрэнэй Главна инспекциин мэдээнүүдэй ёһоор, 1950 ондо ороохото культурануудай валова ургаса, Хойто Кавказай хэдэн районуудта ба ороной бусад зарим районуудта ороохото культурануудай ургаха зохидбэшэ байгаалиин условинуудай байһаншье һаа, нёдондо жэлэй хэмжээтэйгээр абтаһан байна.

Энэ жэлдэ хлопогой валова ургаса нёдондо жэлэй ургасаһаа хоёо ехэ байна. Сахарна свёклын ургаса нёдондо жэлэйхиһээ ехээр абтаа. Тэрэшэлэн бусад техническэ культурануудай ба хартаабхын һайн ба хангалтатай ургаса абтаа.

Энэ жэлдэ намарай культурануудай тарилга үлэмжэ эртэ болзорнуудта үнгэргэгдөө. Октябриин 15-ай байдалаар 1949 оной энэ үдэрэйхидэ орходоо 2,3 миллион гектар ехээр намарай культуранууд таригдаһан байна.

Намарай пар хахалалгын хүдэлмэринүүд 1949 онойхиһоо ехэ хэмжээтэйгээр ба үлэмжэ эртэ болзорнуудта үнгэргэгдэжэ байна. Колхозуудта ба совхозуудта октябриин 15-ай байдалаар 1949 оной тэрэ үдэрэйхидэ орходоо 7 миллион гектар намарай пар ехээр хахалагдаа.

Хүдөө ажахын материально-техническэ база ургажа ба бэхижэжэ байна. 1950 оной 9 һара соо хүдөө ажахы 15 хүсэндэ оруулхада, 130 мянган тракторнуудые, 33 мянган комбайнуудые, тэдэнһээ 16 мянганиинь самоходно, 66 мянган ашаанай машинануудые, нэгэ миллион гурбан зуун мянган прицепной зэмсэгүүдые ба хүдөө ажахын бусад машинануудые абаһан байна.

1950 ондо колхозуудта хүдөө ажахын хүдэлмэринүүдэй механизациин хэмжээн нилээд ехээр дээшэлээ. 1950 оной үнгэрһэн үедэ машинно-тракторна станцинууд хүдөө ажахын хүдэлмэринүүдые 1949 оной тэрэ үедэ орходоо 18 процент ехээр хэһэн байна. Колхозуудта ороохото культурануудые комбайнаар хуряалга 1949 онойхиһоо 23 процент ехээр хэгдээ.

Колхозно ба совхозно ниитын ашаг шэмэтэ малажалые хүгжөөхэ гурбан жэлэй түсэбөөр Партиин ба Правительствын тогтооһон даалгабариие гүйсэдхэн, колхозууд ба совхозууд малай тоо толгойе саашадань олошоруулха ябадал туйлаа.

1949 оной октябриин 1-һээ 1950 оной октябриин 1 хүрэтэр колхозуудта ниитын малай тоо толгой иимээр ехэ болоо гэбэл: үхэрэй—11 процентээр, тэрэ тоодо үнеэдэй—19 процентээр, гахайн тоо толгой—41 процентээр, хони ба ямаадай—15 процентээр ба моридой—17 процентээр. Колхозуудта шубуунай тоо 63 процентээр ехэ болоо.

СССР-эй совхозуудай Министерствын совхозуудта адуу малай тоо толгой 1949 оной октябриин 1-һээ 1950 оной октябриин 1 хүрэтэр нигэжэ ургаа: үхэрэй — 15 процентээр, тэрэ тоодо үнеэдэй — 17 процентээр, гахайн тоо толгой — 39 процентээр, хони ба ямаадай — 13 процентээр ба моридой — 20 процентээр.

IV.

ТҮМЭРЗАМАЙ, ГОЛ МҮРЭНЭЙ БА ДАЛАЙН ТРАНСПОРТЫН АШААНАЙ ЭРЬЕСЫН УРГАЛТА

1950 оной III кварталда түмэр замай транспорт дээрэ сүүдхэ соо дунда жэшээгээр ашаа тээлгын ниитэ түсэб 102 процент дүүргэгдээ.

1950 оной III кварталда 1949 оной III кварталтай сасуулбал түмэр замууд дээрэ сүүдхэдээ дунда жэшээгээр бүхы ашаануудые тээлгэ 13 процентээр ургаа.

Гол мүрэнэй транспортын ашаанай эрьесээр 1950 оной III кварталай түсэб 103 процент дүүргэгдээ. Гол мүрэнэй транспортын ашаанай эрьесэ 1950 оной III кварталда 1949 оной III кварталтай сасуулбал 20 процентээр ехэ болоо.

Далайн транспортын ашаанай эрьесээр түсэб 97 процент дүүргэгдээ. Далайн транспортын ашаанай эрьесэ 1950 оной III кварталда 1949 оной III кварталтай сасуулбал 7 процентээр ехэ болоо.

V.

АРАДАЙ АЖАХЫДА КАПИТАЛЬНА ХҮДЭЛМЭРИНҮҮДЭЙ УРГАЛТА

1950 ондо СССР-эй арадай ажахыда хэгдэһэн капитальна вложенинүүд 1949 онтой сасуулбал нилээд ехээр ургаа. 1950 оной 9 һара соо капитальна бүхы хүдэлмэринүүдэй хэмжээн 1949 оной 9 һарынхида орходоо 125 процент болоо, тэрэ тоодо металлургическа промышленностьда 114 процент, нүүрһэнэй промышленностьда 108 процент, нефтяной промышленностьда 130 процент, электростанцинуудта 134 процент, машина бүтээлгэдэ 111 процент, барилгын материалнуудай промышленностьда 116 процент, хүнгэн ба эдеэ хоолой промышленностьда 113 процент, машинно-тракторна станцинуудта ба совхозуудта 168 процент, транспорт дээрэ 125 процент, гэр байрын барилгада 120 процент болоо.

1950 ондо түрүү техникээр хангагдаһан барилгын индустри улам саашаа хүгжэһэн байна. 1950 оной 9 һара соо барилгын монтажна хүдэлмэринүүдэй хэмжээ 1949 оной 9 һарынхитай сасуулбал хүндэ индустриин предприятинуудые барилгын Министерстводэ 119 процент, машина бүтээлгын предприятинуудые барилгын Министерстводэ — 111 процент ба нүүрһэнэй промышленностиин Министерствын подрядна организацинуудта — 114 процент, нефтяной промышленностиин Министерствын — 121 процент, электростанцинуудай Министерствын — 139 процент болоһон байна.

VI.

ЭД ТОВАРАЙ ЭРЬЕСЫЕ ДЭЛГЭРҮҮЛГЭ

1950 оной III кварталда советскэ худалдаа наймаанай саашанхи дэлгэрэлтэ болоһон байна. 1950 оной III кварталда гүрэнэй ба кооперативна худалдаа наймаанай эд товарна розничо эрьесэ 1949 оной III кварталтай сасуулбал, сасуулагдамал сэнгээр, 33 процентээр ехэ болоо.

1950 оной III кварталда эдеэ хоолой товарнуудые худалдалга 1949 оной III кварталтай сасуулбал 30 процентээр ехэ болоо, тусхайлбал, мяханай продуктнуудые худалдалга 33 процентээр, малай тоһо — 52 процентээр, ургамалай тоһо — 12 процентээр, загаһа — 17 процентээр, сахар — 32 процентээр, кондитерска зүйлнүүд — 40 процентээр ехэ болоо.

Промышленна товарнуудые худалдалга эдеэ хоолой товарнуудые худалдалгаһаа үшөө ехээр ургаһан байна. 1950 оной III кварталда 1949 оной III кварталтай сасуулбал промышленна товарнууд 37 процент ехээр худалдагдаа. Тиихэтэй хамта, хлопчатобумажна бүд худалдалга 33 процентээр, ноохон бүд—36 процентээр, торгон бүд — 39 процентээр, оёдолой зүйлнүүд — 41 процент, трикотажна зүйлнүүд — 33 процентээр, оймһон — 48 процентээр, арһан гутал — 50 процентээр, өөхэн мылэ — 52 процентээр, нюурай мылэ — хоёр дахинһаа ехээр, парфюмери — 34 процентээр ехэ болоо. 1950 оной III кварталда 1949 оной III кварталтай сасуулбал велосипедүүдые худалдалга 40 процентээр, мотоциклнуудые — нэгэ хахад дахинһаа ехээр, карманай ба гарай часы — 10 процентээр, оёдолой машинануудые — 40 процентээр, радиоприёмнигуудые—27 процентээр ехэ болоо.

Колхозно рыногууд дээрэ хүдөө ажахын продуктнуудые хүн зондо худалдалга нёдондо жэлтэй сасуулбал тэрэшэлэн ехэ болоо.

VII.

ХҮДЭЛМЭРИШЭДЭЙ БА АЛБАХААГШАДАЙ ТООГОЙ БА АЖАЛАЙ БҮТЭЭСЫН УРГАЛТА

1950 оной III кварталда СССР-эй арадай ажахыда хүдэлмэришэдэй ба албахаагшадай тоонь 1949 оной III кварталда орходоо хоёр миллион дүрбэн зуун мянган хүнөөр олон байгаа. Промышленностьда, хүдөө ба ой модоной ажахыда, барилга ба транспорт дээрэ хүдэлмэришэдэй ба албахаагшадай тоо хоёр миллион шахуу хүнөөр ба һуралсалай, научно-шэнжэлэлгын болон эмнэлгын эмхи зургаануудта — гурбан зуун мянган хүнөөр олон болоо.

III кварталда ремесленнэ, түмэр замай ба горно промышленна училищинуудые дүүргээд, промышленностьда, барилга ба транспорт дээрэ хүдэлмэрихээ 220 мянган залуу мэргэжэлтэй кадрнууд эльгээгдээ.

1950 оной III кварталда промышленностьда ба барилга дээрэ ажалай бүтээсын саашанхи ургалта болобо.

Промышленностиин олонхи һалбаринууд 1950 оной III кварталда гүрэнэй түсэбөөр даалгагдаһан ажалай бүтээсые дээшэлүүлхэ даалгабариие дүүргэһэн байна. Промышленностьда хүдэлмэришэдэй ажалай бүтээсэ 1949 оной III кварталайхиһаа 12 процентһээ ехээр дээшэлээ, тэрэ тоодо машина бүтээлгэдэ 20 процентээр, металлургическа промышленностьда 6 процентээр, нүүрһэнэй промышленностьда 8-һаа дээшэ процентээр ургаа. Тэрэ үе соо барилга дээрэ хүдэлэришэдэй ажалай бүтээсэ 8 процентээр ургаһан байна.

VIII.

КУЛЬТУРНА БАЙГУУЛГА БА ЭЛҮҮРЫЕ САХИЛГА

1950 ондо дээдэ һургуулинуудые ба техникумүүдые, заочнонуудые оруулалсан, 500 мянган залуу мэргэжэлтэд, тэрэ тоодо 236 мянган инженернүүд, технигүүд, агрономууд, экономистнууд ба промышленностиин, барилгын, транспортын, хүдөө ажахын ба гүрэнэй аппарадай бусад мэргэжэлтэд ба 264 мянган багшанар, врачууд ба культурын болон элүүрые сахилгын талаар бусад мэргэжэлтэд дүүргэжэ гараа.

Һуралсалай энэ жэлдэ дээдэ һургуулинуудта ба техникумүүдтэ, заочнонуудые оруулалсан, 800 мянга шахуу һурагшад абтаа, тэрэ тоодо дээдэ һургуулинуудта 350 мянган хүн ба техникумүүдтэ 450 мянган хүн абтаа.

1950 оной 9 һара соо нёдонон жэлэй тэрэ үетэй сасуулбал номуудай тираж 16 процентээр ехэ болоо.

1950 оной зунай үедэ 5 миллион үхибүүд ба эдиршүүл пионерскэ лагерьнуудта, хүүгэдэй санаторинуудта, экскурсиочно-туристска базануудта амараа, хүүгэдэй садуудтай, хүүгэдэй байшангуудтай ба хүүгэдэй яслинуудтай хамта дачын газарнуудта зунай бүхы үе соо эмхитэйгээр гараа.

Санаторинуудай ба амаралтын гэрнүүдэй сеть нилээд ехээр үргэдхэгдөө.

Энэ жэлэй III кварталда 15 миллион хүнүүд хадаа бүхы хүдэлмэришэдтэ ба албахаагшадта салин хүлһыень түлбэритэйгөөр жэл бүри олгогдодог ээлжээтэ амаралтануудые эдэлһэн байна.

СССР-эй Министрнүүдэй Соведэй дэргэдэхи Центральна Статистическэ Управлени.

Доржи Банзаровай нэрэмжэтэ педагогическа институдай коллектив нютагай Соведүүдтэ һунгаха һунгалтануудта бэлэдхэлэй үедэ агитационно-ниитын хүдэлмэридэ ехэ эдэбхитэйгээр хабаадана. Эндэхи агитколлектив 60 гаран агитаторнуудһаа бүридэнэ. Агитаторнуудай семинар ба инструктаж тэндэ хододоо үнгэргэгдэжэ байдаг. Зураг дээрэ: институдай партийна бюрогой секретарь, агитколлективэй хүтэлбэрилэгшэ нүхэр Ю. Скрипченко агитаторнуудай участогуудта гарахаһаань урид тэдэнэргэ инструктаж үгэжэ байна.

М. Минеевэй фото.

Һунгуулиин кампаниин үедэ манай парторганизацинуудай зорилгонууд

Нютагай Соведүүдтэ һунгаха һунгуулиин кампани болбол манай Хориин аймагай ажалшадай политическэ ба ажалай тон ехэ дэбжэлтэ үүсхэбэ.

1947 ондо нютагай Соведүүдтэ һунгаһан һунгалтануудһаа хойшо үнгэрһэн гурбан жэлэй турша соо манай Хориин аймагай ажалшад ажахын ба культурна байгуулалтын талаар нилээд ехэхэн амжалтануудые туйлаа. Аймаг дотор адуу моридой тоо толгой —32 процент, эбэртэ бодо малай —34 процент, хони ба ямаадай —53 процент олошороо. Мүн энэ үе соо хара таряанай тарилгын талмай 6,5 дахин, шэниисын талмай—1,8 дахин нэмээ.

Агуухэ Октябрьска революциин 33 жэлэй ойн ба нютагай Соведүүдтэ һунгаха һунгалтануудай хүндэлэлдэ аймагай колхознигуудай ба хүдэлмэришэдэй социалистическэ мүрысөөн мүнөө үргэдэжэ байна. Колхозно ба совхозно ниитын ашаг шэмэтэ малажалые хүгжөөхэ гурбан жэлэй түсэбые болзорһоо урид дүүргэхые ба үлүүлэн дүүргэхые эрмэлзэн, манай колхознигууд тодорхой уялгануудые абанад. Аймагай модо бэлэдхэлэй участогуудай хүдэлмэришэд жэлэйнгээ түсэбые болзорһоонь урид дүүргэжэ, жэлэй дүүрэтэр түсэбһөө гадуур 70 мянган кубометр модо Эхэ орондоо үгэхэ уялга абаа.

Нютагай Соведүүдтэ һунгаха һунгалтануудта бэлэдхэлэй хүдэлмэри манай аймаг дотор мүнөө үргэн далайсатайгаар ябуулагдажа эхилбэ.

Нютагай Соведүүдтэ һунгаха һунгалтанууд тухай РСФСР-эй ба БМАССР-эй Верховно Соведүүдэй Президиумүүдэй Указуудай толилогдоһонһоо хойшо аймагай бүхы хүн зоной дунда агитационно-ойлгууламжын хүдэлмэри идейнэ үндэр хэмжээндэ ябуулхын тула ВКП(б)-гэй Хориин айком ехэхэн анхаралаа табина.

Октябриин эхиндэ партиин айком хадаа партийна эхин организацинуудай секретарьнуудтай тусгаар зүблөө хэжэ, тэндэ ВКП(б)-гэй айкомой нэгэдэхи секретарь нүхэр Болдохонов «Нютагай Соведүүдтэ һунгаха һунгалтануудта бэлэдхэлэй үедэ ябуулагдаха ниитэ-политическэ хүдэлмэриин талаар аймагай партийна организациин зорилгонууд» гэһэн асуудалаар элидхэл хэлээ. Агитационно-ойлгууламжын ба ниитэ-политическэ хүдэлмэрие һунгагшадай дунда үргэнөөр эмхидхэхэ талаар партийна организацинуудай секретарьнууд тэрэ зүблөөн дээрэ тусхай заабаринуудые абаһан байна.

Агитационно-ойлгууламжын хүдэлмэриин ябаса хадаа агитаторнуудай дүй дүршэлһөө ба тэдэнэрэй теоретическэ бэлэдхэлэй хэмжээнһээ дулдыдаха байһан ушарһаа, партиин айком хадаа агитаторнуудые шэлэн ололгодо, лекторнүүдые ба элидхэлшэдые томилолгодо тон наряар хандадаг байна. Мүнөө һунгуулиин кампаниин түрүүшын үдэрнүүдһээ эхилэн һунгагшадай дунда лекцинүүдые ба элидхэлнүүдые уншахын тулада партийно-советскэ эдэбхитэдэй ба хүдөөгэй интеллигенциин дундаһаа 7 штатнабэшэ лекторнүүд, 50 элидхэлшэд партиин айкомой бюро дээрэ баталагдаба. Тэдэнэр «Коммунизмын агуухэ барилганууд», «Соведүүд болбол СССР-эй политическэ үндэһэ һуури», «Советскэ һунгуулиин системэ дэлхэй дээрэ эгээн демократическа системэ мүн» гэһэн ба бусад темэнүүдээр лекцинүүдые болон элидхэлнүүдые колхозуудай фермэнүүд, бригаданууд, гүүртэ... нүүд дээгүүр хэхэ юм.

Мүнөө аймаг дотор 33 агитпунктнууд байгуулагданхай. Тэдэнииe хүтэлбэрилэгшэдөөр агитационно хүдэлмэриин талаар эгээл дүй дүршэлтэй партиин 26 гэшүүд ба 7 комсомолецууд шэлэн олдобо. Мүнөө эдэ агитпунктнуудай олонхинь гоёон шэмэглэдэнхэй ба һунгалтануудта хэрэглэгдэхэ литературааар хангагданхай байна.

Партийна эхин организаци бүхэндэ агитаторнуудай семинарнууд үнгэргэгдөө. Мүнөө 502 агитаторнууд аймагай бүхы колхозуудай ба предприятинуудай ажалшадай дунда РСФСР-эй ба БМАССР-эй нютагай Соведүүдтэ һунгаха һунгалтанууд тухай Д... римүүдээр хөөрэлдөөнүүдые ү... гэргэжэ эхилээ. Тэдэнэй олон... хинь һайн дүй дүршэлтэй юм. Жэшээлхэдэ, Карл Марксын нэрэмжэтэ колхозой агитаторнууд нүхэд Базаров, Дондокова, Доржиева, Ленинэй нэрэмжэтэ колхозой агитаторнууд нүхэд Гомбоев, Дымбрылова, Хандагайн леспромхозой агитаторнууд нүхэд Ринчинов, Очиров, Монич ба бусад һунгагшадай дунда хөөрэлдөөнүүдые илангаяа ойлгосотой һайнаар үнгэргэнэд. Тэдэнэр ямаршье темээр хөөрэлдөөнүүдые хэдээ арад зоной зол жаргалай түлөө, Эхэ оронойнгоо саашадаа хүгжэхын түлөө большевистскэ партиин, Советскэ Правительствын ба нүхэр Сталинай са... үргэлжын анхарал ба оролдолго гаргадагые һунгагшадта нютаг... ажабайдалай тодо һонор жэшээ... нүүд дээрэ харуулна.

Нютагай Соведүүдтэ һунгаха һунгалтануудта бэлэдхэлэй үедэ ябуулагдаха ниитэ-политическэ ба культурно-гэгээрэлэй хүдэлмэридэ аймаг доторхи культурно-гэгээрэлэй эмхи зургаанууд: клубууд, библиотекэнүүд, уншалгын байшангууд эдэбхитэйгээр хабаадана. Жэшээлхэдэ, Нарынска ба Хандагайн лесоучастогуудай дэргэдэхи профсоюзна клубууд хадаа һунгуулиин кампаниин үедэ ябуулагдаха культурна гэгээрэлэй хүдэлмэриин түсэбүүдые табинхай. Гадна, тэрэ клубууд хадаа Мо... гойто, Бага-Тарбагатай ба бусад холын участогуудта зорюулагдаһан хэдэн нүүдэл библиотекэнүүдые эмхидхээ. Эдэ библиотекэнүүдтэ һунгалтанууд тухай һайшаан дурадхагдаһан литературын списо... табигданхай. Эдэ мэтэ жэшээнүүд мүн ондоошье газарнуудта бии.

Тиихэ зуура, зарим колхозуудай дэргэдэхи агитпунктнууд үшөө мүнөө хүрэтэр түхеэрэгдээ гүй байна. Тэндэ бурят-монгол хэлэн дээрэ РСФСР-эй ба БМАССР-эй Конституцинууд ба агитаторнуудта хэрэглэгдэхэ бусад номууд тон үсөөн.

Зарим партийна эхин организацинуудай секретарьнууд агитаторнуудай хүдэлмэрие һайнаар эмхидхээгүй, тэдэнэртэ саг үргэлжын туһаламжа хүргэдэггүй байна. Бүхы дутуу дунданууд... һаяын үдэрнүүдтэ сүм усадхагдаха ёһотойбди.

Нютагай Соведүүдтэ һунгаха һунгалтануудта бэлэдхэлые үдэр хоног ерэхэ бүри улам үргэдхэжэ, һунгагшадай дунда ябуулагдаха ниитэ-политическэ ба агитационно-ойлгууламжын хүдэлмэри партийна организаци бүхэн бо... то дээрэ толгойлхо, ажахын ... хала кампанинуудые амжалтатай... гаар дүүргэлгэдэ ажалшадые ... сүүлхэ ёһотой.

П. ВАНЧИКОВ. — ВКП(б)-гэй Хориин айкомой секретарь.

НЮТАГАЙ СОВЕДҮҮДТЭ ҺУНГАХА ҺУНГАЛТАНУУДТА БЭЛЭДХЭЛ

Агитационно хүдэлмэри үргэнөөр ябуулна

Яруунын мяханай совхозой ...тийна организаци нютагай Со...дүүдтэ һунгаха һунгалтануудые ...эргэхэ тухай РСФСР-эй ба ...АССР-эй Верховно Соведүүдэй ...зидиумүүдэй Указуудай гаран ...уу агитколлективэйнгээ состав... нэмээһэн, тиигээд агитатор...дые үйлэдбэриингөө һалбари...удта зүбөөр хубаарилан таби... ба 10-10 айлнуудые даалга... үгэһэн байха юм. Агитколлек...ай составта хамта 47 хүн оро..., тэдэнэй дунда багшанэр, хү... ажахын мэргэжэлтэд олон.

...гитаторнуудай семинарай һүү...р тэдэнэр һунгалтанууд ту... Дүримые ба СССР-эй Консти...ие һунгагшадай дунда тайл...лжа, манай ороной уласхоо...дын ба дотоодын байдал тухай ...рэлдөөнүүдые үнгэргэжэ эхи.... Зарим агитаторнууд 3 — 4 ...рэлдөөнүүдые һунгагшадай ...да үнгэргөөд байна. Агитатор...уд-коммунистнууд Бата Цыби..., Яковлев гэгшэд эрхим һай...р хүдэлмэрилнэ.

Совхозно 4 агитпункт эмхидхэгдэ..., радиоприемнигууд табигдан..., газетэ, журналнууд ба шатар ... гэхэ зэргын зүйлнүүдээр хангагданхай.

Хүдөөгэй лекториин гэшүүд түсэбүүдые зохёожо, тэдэнэйнгээ ёһоор политическэ, научно-гэгээрэлэй темэнүүдээр лекци ба элидхэлнүүдые бэлэдхээд, уншажа эхилээ.

Һунгалтануудта бэлэдхэлэй ябажа байһан мүнөө үедэ совхоздо ажалай дэбжэлтэ ехээр бадарна. Үйлэдбэриингөө түсэбүүдые үлүүлэн дүүргэжэ, Октябрьска революциин 33-дахи ойе ба нютагай Соведүүдтэ һунгаха һунгалтануудые эрхимээр угтахын түлөө социалистическэ мүрысөөн улам ехээр дэлгэрбэ. Нэгэдэхи фермын коллектив (эрхилэгшэнь нүхэр Цыбиков) октябриин 25 хүрэтэр малай үбэлжэлгэдэ бэлэдхэлэй хүдэлмэриие дүүргэхэ, ноябриин 15 хүрэтэр 1951 оной тарилгада хэрэгтэй үрһые хүсэдөөр хааха, һунгалтануудай үдэр хүрэтэр 3 мянган центнер хагда сабшажа ябаха, малажалаа хүгжөөхэ гүрэнэй түсэбые гүйсэд дүүргэхэ гэһэн социалистическэ уялгануудые абаһан байна. Автотракторна паркын хүдэлмэрилэгшэд ба барилгашад мүн лэ социалистическэ мүрысөөндэ оролсонхой.

Ж. Бадмаев.

Ооветинститудай агитколлективтэ

Зооветеринарна институдай агитколлектив 87 агитаторнуудһаа бүрилнэ. Тус агитколлектив һурал...ай шэнэ жэлэй эхилһэнһээ хойш ажалшадай дунда агитационно-...итын хүдэлмэриие үргэлжэ...лээ. Сентябрь һара соо Корея... событинууд тухай, Генеральна Ассамблейн заседани дээрэ со...скэ делегациин оруулһан ду...алнууд ба уласхоорондын бай... тухай, мүн бусад асуудал...даар хөөрэлдөөнүүд ажалша... дунда үнгэргэгдөө. Нюта... Соведүүдтэ һунгаха һун...ануud тухай Указуудай га...аһаа хойшо агитаторнууд хөөрэлдөө үнгэргэжэ, тэрээн... 400 гаран һунгагшадые ха...уулһан байна. Агитаторнууд ...ова, Туркова, Жалсараев бо... бусад участогуудтаа ходо га...а хөөрэлдөөнүүдые үнгэргэнэ. ...нститудай партийна организа... болбол агитаторнуудай һунгагшадтай хөөрэлдөө хэхээ гарахынь урда тээ тэдэнэртэ лекци уншалга эмхидхэдэг ба заабари үгэдэг байна. Уласхоорондын байдал тухай, советскэ һургуулиин системэ, коммунизмын агууехэ барилганууд, «Языкознанида марксизмын тушаа» нүхэр Сталинай зохёол тухай, СССР-эй науканаудай Академиин ба медицинскэ науканаудай Академиин сессинүүдэй дүнгүүд тухай лекцинүүд агитаторнуудта зорюулагдажа уншагдаһан байна.

Тэндэхи агитатор бүхэн хөөрэлдөө үнгэргэхэ асуудалнуудай түсэбүүдтэй. Тэрэ түсэбүүд дотороо советскэ һургуулиин системэ, БМАССР-эй Конституци, нютагай Соведүүдтэ һунгаха һунгалтануудай Дүрим тухай ба бусад асуудалнуудаар хөөрэлдөөнүүдые үнгэргэхөөр хараалһан байна.

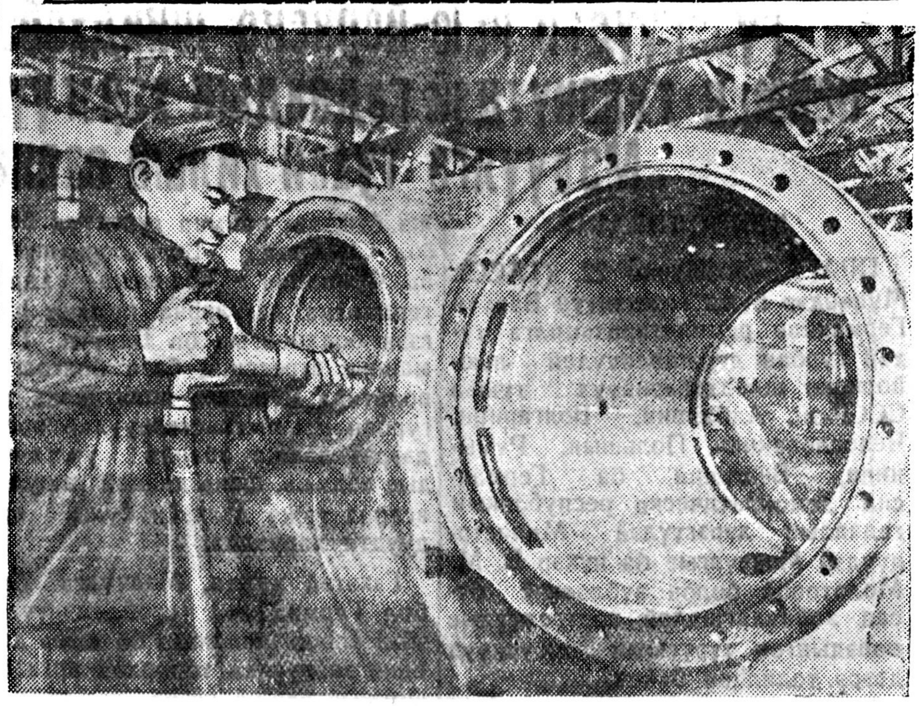
Н. Бадмацыренова.

Коммунизмын барилганууд тухай хөөрэнэ

...жэнгын аймагай Дунда-Ху... сомоной Кировэй нэрэмжэ... колхозой парторганизациин ...етарь нүхэр Жамсаранов кол...игуудай дунда ниитэ-ойлгуу...ын хүдэлмэри эдэбхитэйгээр ...улна. Тэрэ хадаа нютагай Со...дүүдтэ һунгаха һунгалтануud...ай, коммунизмын асари ехэ барилганууд тухай — Куйбышевска ба Сталинградска ГЭС-үүд, Туркменскэ канал, Днепр дээрэхи Каховско гидроэлектростанци, Урда Украинын ба Хойто-Крымэй каналнууд тухай малшадта тодорхойгоор хөөрэжэ үгэнэ.

А. Мангатханов.

Октябриин урда тээхи мүрысөөн

Ленинэй ордента паровозо-вагонно заводой бүхы цехүүдээр Октябриин урда тээхи социалистическэ мүрысөөн үдэр бүри үргэдэжэ байна. Заводой бүхы хүдэлмэришэд абаһан уялгаяа болзорһоонь урид дүүргэхын түлөө тэмсэнэд. Тэдэнэр түсэбһөө гадуур гурбан паровоз заһабарилгаһаа гаргажа, түүхэтэ ойе угтахань. Зураг дээрэ: механическа цехын цилиндровэ участогай слесарь Ганжур Бадмаев гэгшэ ажал дээрээ байна. Тэрэ хадаа үдэрэйнгөө нормые 270 процент хүрэтэр дүүргэнэ.

М. Минеевэй фото.

Стахановскаар ажалланад

Агууехэ Октябриин 33 жэлэй ойн хүндэлэлдэ дэлгэрһэн социалистическэ мүрысөөндэ ороходоо абаһан уялгануудаа хаһа саг сооно дүүргэхын түлөө Хориин леспромхозой модошод эршэтэй шангаар тэмсэжэ байнад. Мүрысэгшэдэй тоо улам олошорно.

Тус коллективэй гэшүүд жэлэйнгээ даалгабариие Сталинска Конституциин үдэртэ дүүргэхэһээ гадна, түсэбэй дээдэ тээ 20 мянган кубометр эрхим шанартай модо шэнэ барилгануудта үгэхыч түлөө, 200 мянган түхэриг гүрэнэй мүнгэ арбилхын түлөө стахановскаар ажаллажа байна. Үргэнөөр дэлгэрһэн мүрысөөндэ Зүүн-Хуурайн модобэлэдхэлэй участогай хүдэлмэришэд түрүүлжэ ябана. Участогай начальник нүхэр Игнатьев, технорук нүхэр Карелин, группарторг нүхэр Холмогоров гэгшэд өөһэдөө үдэр бүриингөө даалгабариие холо үлүүлэн дүүргэнэд.

Түрүү зэргэдэ гараһан Зүүн-Хуурайн модошодто гурбадахи кварталай хүдэлмэриин дүнгөөр леспромхозой дирекциин, профорганизациин ба партбюрогой дамжуулгын Улаан туг һаяхан барюулагдаба.

Стахановска ажалаараа суутай болоһон шофер В. Иванов, моторист А. Коновалов, кузнец Л. Платон, модо таллуулагшад Н. Якин, Г. Дугаров болон бусад үнэтэ шангуудта хүртэнхэй. Эдэнэр үдэрэйнгөө даалгабариие 180—200 процент хүрэтэр дүүргэжэ, бүгэдэндэ эрхим жэшээ харуулжа ябанад.

Б. Намжилон.

Модошод хэлэһэн үгэдөө хүрэнэ

— Советскэ хүнүүд али нэгэн амжалтануудые туйлажа, революционно һайндэрнүүдые угтадаг заншалтай, — гэжэ Хандагайн леспромхоздо хүдэлмэрилдэг коммунист-модошон Л. Г. Поплевин тээ мэндэ болоһон митинг дээрэ мэдүүлһэн юм.

Стахановец нүхэр Поплевич участогые даагшаар томилогдонхой. Мүнөө энэ нүхэр үдэрэйнгөө даалгабариие хододоо үлүүлэн дүүргэхэ ябадалые туйлахын зорилгоор ехэхэн эмхидхэлэй хүдэлмэри хэнэ. Тиин, коллективэйнгээ бүхы гэшүүдые эршэтэ ажалда зоригжуулан, энэ патриот Октябриин 33 жэлэй ойдо түсэбһөө гадуур 33 мянган кубометр эрхим шанартай барилгын модо Эхэ орондоо үгэхэ гэжэ хамтын хүсые толгойлжо ябана.

Тус участогай модошод бүхы хүсэеэ элсүүлэн хүдэлмэрилһэнэйнгөө ашаар жэлэйнгээ түсэбые үшөө октябриин 9-дэ сүм дүүргээ. Энэ коллективэй абаһан уялгаяа нэрэтэй солютойгоор дүүргэхэнь лабтай.

Ив. Борисов.

НҮХЭД КОЛХОЗНИГУУД! МАЛДАА ДУЛААН БАЙРА ТҮХЕЭРЭЭ ГҮТ?

Дутуунуудаа дары усадхаха

Зэдын аймагай Ленинэй нэрэмжэтэ колхоз малай үбэлжэлгэдэ бэлэдхэлые эршэмтэйгээр ябуулжа байна. 7—7 хүнүүдтэй барилгын гурбан бригада богонихон болзор соо 600 толгойн багтаамжатай хониной байра, мүн тугалай байра барьяа. Мүнөө тэдэнэр Намак гэжэ газарта үхэрэй байра барижа дүүргүүтэй байна. Гадна, малшадай байха гэрнүүд заһабарилагдажа дүүрэхэ дүтэлөө.

Малай байрануудые һэльбэн заһабарилга, тэдэниие наг шэбхэһээнь сэбэрлэлгэ ба бусад хүдэлмэринүүдые колхозой малшад шамдуу ябуулжа байна. Нэмэлтэ тэжээл бэлэдхэлгэдэ колхозой малшад хүгшэн залуугүй хабаадажа, полинууд дээрэһээ һолоомо ба михиинэ суглуулан һурилнэ.

Гэхэтэй хамта, Зэдын аймагай зарим колхозууд малай үбэлжэлгэдэ бэлэдхэлгээр ехэ дутагдалнуудтай байна. Доржи Банзаровай нэрэмжэтэ колхоз үнгэрэгшэ үбэлые ямаршье бэлэдхэлгүйгөөр угтаа һэн. Тиимэһээ малынь олоороо тураһан ба үхэһэн байгаа. Теэд, энэ колхозой хүтэлбэрилэгшэд үнгэрэгшэ жэлэй алдууһаа ямаршье һургаал абаагүй, тэрэ алдуугаа мүнөө дахин дабтажа байна.

Мүнөө жэлэй зоотехническэ барилгын түсэбые энэ колхоз таһалдуулаа. Малай нэгэшье байра эндэ баригдаагүй. Малай үбэлжэлгэдэ бэлэдхэлые үни хада гүйсэд дүүргэээд байхаар арга боломжонуудтай байһан аад, харин мүнөө хүрэтэр энэ хүдэлмэриие эхилээдүй. Шулуунай Хаяа гэжэ газарта хониной байра бариха тухай хоёр жэлдэ хооһон хөөрэлдөө хээ. Хониной үни байгаа байранууд һэльбэгдээгүй ба заһагдаагүй, хуушан наг шэбхэһээ сэбэрлэгдээгүй зандаа. Иимэ байдалтай болобошье, фермые даагша нүхэр Тумуров энэ шухала хэрэгтэ ямаршье анхарал табинагүй.

Һүнэй товарна фермэ мүн иимэ байдалтай. Фермые даагша нүхэр Дашижаповай тушаалта ажалдаа хайша хэрэгээр хандаһан дээрэһээнь тус фермэ үбэлжэлгэдэ бэлэдхэлэй хүдэлмэриие таһалдуулба. Байрануудые һэльбэн заһабарилха хүдэлмэри бүри хэгдэнэгүй. Тэрээнһээ байтагай малай үбэлжэлгэдэ бэлэдхэлэй хүдэлмэринүүд мүнөө болотор хараалагдаагүй. Мүн Закаменайхидай үүсхэл тухай малшад мэдэнэгүй. Тэжээл бэлэдхэлэй түсэбые оройдоо 25 процент дүүргэһэн аад, энэ хүдэлмэриие үни заяанда болюулһан байха юм. Гадна, 36 гектар полиин һолоомо суглуулжа абаад, бэшэ участогуудайхиие орхижорхёо. Хүсэ шадалаар бага, туранхай малнуудынь илгагдажа, һайн харууһа тэжээлдэ табигдаадүй.

Үбэлэй хүйтэн ойротоо. Иимэ задагай зайдан байдалтайгаар үбэлые угтажа ябашье болохогүй. Эдэ бүхы дутуу дунданаудые түргэнөөр усадхалга хадаа партийна организациин ба колхозой хүтэлбэрилэгшэдэй эгээн түрүүшын зорилго мүн.

Н. Хазагаев.

Хоёр ондоо жэшээ

Заиграйн аймагай Тельманэй ба Сталинай нэрэмжэтэ колхозууд адуу мал үсхэбэрилхэ түсэбүүдээ дүүргээд, малай үбэлжэлгэдэ хүсэд бэлэн болонхой. Эдэ колхозууд малдаа бардам хүрэхэ үбһэ тэжээл бэлэдхээ. Малай байрануудые шэнээр бариһан ба хуушан буусануудые заһабарилжа дүүргэһэн байна. Мүн малшадай байха гэрнүүдые бултыень бэлэн болгонхой.

Гэбэшье, малайнгаа үбэлжэлгэдэ муугаар бэлэдхэдэг колхозууд бии. Жэшээнь, «Красный охотник» колхоз (түрүүлэгшэнь нүхэр Михайлов) малай үбэлжэлгэдэ тон муугаар бэлэдхэжэ байна. Энэ колхоз жэлһээ жэлдэ үбһэ тэжээлээр дутагдалтай байдаг. Тиимэһээ малнуудынь олоороо турадаг ба үхэдэг байна. Мүн мүнөөшье жэлдэ колхозой малые хүсэд хангахаар үбһэ тэжээл бэлэдхэгдээгүй. Һолоомо, михиинэ мэтын нэмэлтэ тэжээл суглуулжа абахын орондо, харин юушье хэнэгүй, һолоомоёо поли дээрэ саһанда даруулжа байна. Гадна, энэ колхоз малай үбэлэй байрануудые ...элэшэгүй муугаар бэлэдхэжэ байна. Малай нэгэшье байра мүртэйгөөр заһабарилагдаагүй, үбэлэй буусануудта үбһэ тэжээл шэрэгдэжэ эхилэгдээгүй байһаар. Иимэ задагай зайдан байдалтайгаар энэ колхоз үбэлэй хүйтэниие угтажа байна. Колхозой хүтэлбэрилэгшэд энэ шухала асуудалда ехэхэн анхарал табижа, малай үбэлжэлгэдэ бэлэдхэлэй дутуу дунданаудые дары усадхаха зорилготой.

П. Леушин.

Гахайнуудые амжалтатайгаар үсхэбэрилнэ

Хориин аймагай Анаагай сомоной Ждановай нэрэмжэтэ хүдөө ажахын артелиин гэшүүн Дамба Ванзатовай бүлэ гахайн товарна фермэдэ хүдэлмэрилхэдөө ехэхэн оролдолго гаргаһанай ашаар гахай үсхэбэрилхэ жэлэйнгээ түсэб үлүүлэн дүүргэбэ. Тус бүлынхид мүнөө жэлдэ 55 толгой гахай үсхэбэрилхэ түсэбтэй байгаа һаа, гахайн түлнүүдые һайнаар абажа, гахайнуудаа 75 толгой болгоо. Мүнөө нүхэр Ванзатовай бүлэ гахайнуудайнгаа үбэлжэлгые жэшээтэ һайнаар үнгэргэхын түлөө эсэшэгүйгөөр оролдожо байна.

Д. Жамсуев.

КРИТИКЭ БА БИБЛИОГРАФИ

Гүнзэгы патриотическа зохёол

(Зоя Шура хоёр тухай повесть)

...рынгөө залуу наһые Эхэ оро...гоо эрхэ сүлөөгэй ба бэеэ ...ай байдалай түлөө үгэһэн ...тскэ Союзай Геройнууд Зоя ба ... Космодемьянскануудай ...зууд советскэ арадай ехээр ...даг образууд мүн. Ленинско-...алинска комсомолоор хүмүү...эгдэһэн залуу геройнуудай ...нууд героическа советскэ хү... сээжэ зүрхэндэ хэтэдээ ... ба агууехэ Эсэгэ ороноо ...алгын дайнай түүхэдэ алтан ...өр бэшэгдэһэн байна.

...ндэ тон үнэтэй юумэнь—ами.... Энэ хадаа хүндэ нэгэ дахин ...ог, тиимэһээ ямаршье зорилго...үгэрһэн жэлнүүдээ хожомынь ...ан зобожо байхагүйгөөр... ... байхадаа хамаг наһамни, ... хүсэ шадални бүмбэрсэг дэл...ээрэхи гайхамшаг гоё һайхан ...ндэ — хүн түрэлтэниие сү...ын түлөө тэмсэлдэ үгтөө гэжэ ... шадахаар тэрэнээ үнгэргэхэ ...эй» гэһэн коммунист-уранзо...о Н. Островскиин гайхам... үгэнүүдые Зоя өөрынгөө ...игтэ бэшээ һэн.

... үгэнүүд тэрээнэй богонихон ...арта наһанайнь девиз боло...айна. Зоянын ба дүү хүбүүн ...ь аллларта һайхан ажабай...ухай, Эхэ оронойнгоо нэрэ ... түлөө тэдэнэй харуулһан ... ябадал тухай Любовь Ти...на Космодемьянскаягай ном ...эгдэнэ. «Энэ ном бэшэхэмни ...үндэтэй баяртайшье, га...тайшье байгаа һэн Би энэ ...эзэб, тиихэдээ би жаахан ...о үлгые дахин хүдэлгэжэ, ...аһатай Шураяа гартаа ба...айһандал, өөрынгөө хүхиюун ...эн баяртай хүүгэдые дахин сугтань хаража байһандал болооб».

Любовь Тимофеевна Космодемьянская болбол энэ номые юундэ бэшэһэн тухайгаа ном соогоо хэлэжэ үгэнэ. 1949 оной апрельдэ Л. Т. Космодемьянская эб найрамдалай тала баригшадай Бүхэдэлхэйн конгрессэдэ советскэ арадай түлөөлэгшөөр эльгээгдэһэн байгаа. Тэндэ олон гүрэнүүдэй делегадуудай үгэ хэлэхые дуулаа. Тэдэнэр шэнэ дай үүдхэгшэдтэ эсэргүү тэмсэл ябуулжа байгаа арюун боддолтой, сэбэр сэдьхэлтэй олон миллион ажалша арадай түлөөлэгшэд юм. Тэндэ Л. Т. Космодемьянская иигэжэ һанаа һэн: «Манай хүүгэдэй шуһан дэмы талаар адхараа гээшэ аал? Үгы! Манай хүүгэдэй наһаар, уншэрһэн эжынэрэй ба хүүгэдэй нюдэнэй нёлбоһоной сэнгээр олдоһон эб найрамдал баһа дахин хара һанаатанаар эбдэгдэхэнь гээшэ аал? Үгы!». Мүн Любовь Тимофеевна иигэжэ шиидээ һэн: «Би өөрынгөө хубитые энэ агууехэ хэрэгтэ оруулжа шадахаб. Би өөрынгөө хүүгэд тухай хөөрэхэб. Зол жаргалай, баяр баясхалангай, амгалан ажалай тулада түрэһэн, ургаһан аад, өөрынгөө арадай бэеэ даанхай байдалые, эрхэ сүлөөе, энхэ жаргалые ба ажалые хамгаалжа, фашизмда эсэргүү тэмсэһэн тэмсэлдэ наһа бараһан хүүгэдэйнгээ тухай хөөрэхэб».

Энэ зохёол соогоо Космодемьянская өөрынгөө хүүгэдэй хүмүүжэлые гүнзэгыгөөр харуулна. Тэдэнэр бага наһанһаа хойшо ажал хэжэ ба бэеэ даанхай байдалда һураһан байгаа. Түрэлхидыншье, һургуулиншье хадаа хани барисаае болон нүхэдэй ёһоной харилсан туһалалсаалгые мэдэрхэ ябадалда тэдэниие хүмүүжүүлээ. Тэдэнэр номдоо һайнаар һурадаг, нүхэдтөө туһалдаг байгаа. Тэдэнэр эжынгээ ажал хүндэлдэг, өөртэнь туһалдаг һэн. Зоя дневнигтээ өөрынгөө һанал бодол, уншаһан номууд, нүхэдүүд тухайгаа бэшэдэг байгаа. Хэблэлһээ гараһан шэнэ ном бүхэн Космодемьянскатанай бүлэдэ ехэ баяртайгаар угтагдадаг һэн. Павел Корчагин, Тимур, челюскинецүүд ба герой-летчигууд тэдэнэрэй тон дуратай геройнуудынь һэн.

Ленинско—Сталинска комсомолой зэргэдэ Зоя түрүүлэн ороһон байгаа. Өөрынгөө наһанай энэ баярта ба хүндэтэ событида бэлэдхэхэ үедөө Зоя ВЛКСМ-эй III съезд дээрэ В. И. Ленинэй хэлэһэн үгые сээжэлдэһэн, нүхэр Сталинай зохёолнуудые, Конституциие, Анри Барбюсай «Сталин» гэжэ номые уншаһан байгаа. Уданшьегүй Зоя группоргоор һунгагдаба. Энэ үүргээ Зоя эрхимээр дүүргэдэг, бэшэ нүхэдтөө жэшээ харуулдаг һэн. Зоя комсомолецуудтаяа хамта Старопетровско проездын нэгэ гэртэ ажаһуудаг бэшэг мэдэхэгүй эхэнэрнүүдые үзэг бэшэгтэ һургаа һэн.

Эгэшэтээ хамта тэрээнэй дүү хүбүүн Шура ургаһан байгаа. 1940 ондо, 15 наһатайдаа, Шура комсомолдо оробо. Зоя ба Шурын хүмүүжүүлгэдэ ямар юумэн тон шиидхэхы удхатай байгааб? Энэ асуудалда зохёолшо иигэжэ харюусана: «Эхэ оромнай бэхижэжэ, томо барилганууды бодхожо, улам бүри ургажа байгаа, тэрээнтэй хамта Зоя Шура хоёр—миин хараад байгаашад бэшэ, харин тойроод боложо байһан бүхы юумэндэ эдэбхитэйгээр хабаадагшад — ургалсаа. Шэнээр баригдаһан завод, советскэ эрдэмтын зоримгой һанамжа, уласхоорондын конкурсдо-советскэ хүгжэмшэдэй туйлаһан амжалтанууд—эдэ бүгэдэ тэдэнэй ажабайдалай нэгэ хубинь ба хуби заяанһаань һалашагүй байгаа. Эдэ бүгэдэ миний хүүгэдтэ дүтэ байгаа, эдэ бүгэдэдэ тэдэнэр үнэн зүрхэнһөө хандадаг ба һургуулидаашье, гэртээшье байхадаа энээнээ зүбшэн хэлсэдэг, энээн тухай дахин дахин бодожо үзэдэг, энээгээрээ хүмүүжүүлэгдэдэг байгаа».

1941 оной июньда Зоя Шура хоёр Москва городой 201-хи дунда һургуулиин 9 классые дүүргэбэ. Июниин 21-дэ һургуулидань һуралсалай жэлэй дүүрэһэнтэй дашарамдуулагдаһан вечер үнгэргэгдөө һэн. Шура Зоя хоёр ерэхэ жэлдэ һургуулияа дүүргэхэ байгаа.

Июниин 22-ой үглөөгүүр радио дайн тухай хүндэ мэдээсэл асарба. Эхэ орондомнай гитлеровскэ бузагайдууд добтолжо оробо. Тиин Советскэ Союзай Эсэгэ ороноо хамгаалалгын дайн эхилээ һэн. Нүхэр Сталин 1941 оной июлиин 3-да хэлэһэн түүхэтэ үгэ соогоо бии хүсэеэ дайсаниие дараха хэрэгтэ үгэхыень бүхы советскэ арадаа уряалһан байгаа.

—Энэ үедэ манай бүхы ажабайдал ондоогоор ябаха ёһотой,—гэжэ Зоя хэлээ һэн. Ехэ наһатайшуул фронт ошобод. Социализмын орон нэгэ дайшалхы лагерь болоо. Ленинско-Сталинска комсомолоор хүмүүжүүлэгдэһэн, социалистическэ обществын гэшүүд—Шура Зоя хоёр, Эсэгэ ороноо хамгаалгын хэрэгэй хажуу тээ байгаагүй һэн. Зоя эжытээ сэрэгшэдэй хубсаһа оёдог, ургаса хуряалгада хабаадалсадаг байгаа. Тэрэнэй һүүлээр Зоя заводто хүдэлөө. Тиигээд Зоя немецкэ фашизмда эсэргүү тэмсэлдэ хабаадалсахын тулада дайсанай ара талада, партизанска отрядта комсомолой горкомоор эльгээгдэһэн байгаа.

Космодемьянскатанай багахан бүлэ Зояһоо бэшэг хүлеэдэг болоо һэн. Ноябриин 17-до ганса бэшэг ерэбэ. Тэндэнь «даалгабариһаа бусахадаа гэртээ ерэхэб» гэһэн байба. Ноябрь, декабрь үнгэрбэ. Январь дүүрэхэ болобо, бэшэг ерэбэгүй. 1942 оной январиин 27-до «Правдада» Таня партизанкын баатарлиг ябадал тухай военнэ корреспондент П. Лидовой статья гараба. Энэ Зоя Космодемьянская тухай байгаа һэн... удаань Л. Т. Космодемьянскаяда, Зоятой нэгэ отрядта сугтаа дайлалдаһан партизанка Клава дайсанай ара талада байһан партизануудта Маяковскиин шүлэгые Зоян уншаһан тухай бэшээ һэн:

Би мэдэнэб —
город
бии болохол,
Би мэдэнэб —
сад сэсэглэхэл
советскэ орондо
иимэ
хүнүүдэй
байхада!

Өөрынгөө арадай илалтада иимэ халуун этигэлтэйгээр Зоя командованиингаа даалгабари дүүргэхээ һүүлшынхиеэ ошоо һэн...

Удангүй Шура Ульяновска танкова училищида һайндураараа ошожо, тэрэнээ дүүргээд, немецкэ фашистнуудһаа эгэшынгээ түлөө үһөөгөө абахын тулада баатар зоригтойгоор байлдажа ороһон байгаа.

197-хи немецкэ пехотно дивизиин үлэгдэлнүүдые үгы хэлгэдэ Шура нүхэдтээ хамта хабаадалсаа. Фашистска офицернууд ба солдадууд 1941 оной ноябрьда Петрищево тосхондо Зояые зэрлигээр зобоожо алаа. Илалтын үдэрэй дүтэлжэ байха үедэ, Кенигсбергһээ баруулжаа, Фирбруденкруг гэжэ һууринай түлөө, 1945 оной апрелиин 14-дэ болоһон байлдаанда ахалагша лейтенант Александр Космодемьянский геройн үхэлөөр наһа бараа. Тэрээндэ Советскэ Союзай Геройн нэрэ зэргэ олгогдоо.

Советскэ Союзай Геройнууд Зоя ба Шурын нэрэнүүд баатар зоригой ба эрэлхэгэй, Эхэ орондоо, түрэл арадтаа, Ленин — Сталинай партида өөрынгөө ами наһые хайралангүй үгэлгын һур һүлдэ болоо. Энэ ном соо советскэ хүнүүдэй Л. Т. Космодемьянскаяда эльгээһэн бэшэгүүд ба фотографинууд оруулагдаа. Тэдэнэр өөһэдынгөө бэшэгтэ залуу геройнуудай баатар ябадалые һайшааһан тухайгаа бэшэнэ. Энэ патриотическа номой хүмүүжүүлхы удхань айхабтар ехэ. Залуушуулшье, наһатайшуулшье энэ номые ехэ һонирхолтойгоор уншаха байна. СССР-эй арадуудай ба бусад олон гүрэнүүдэй хэлэн дээрэ энэ номой оршуулагдахань лабтай. Энээниие Хитадай, Кореяын, Вьетнамай, Монголой ба арадай демократическа бусад гүрэнүүдэй эрхим хүбүүд басагад сэдьхэлээ хүдэлгэн уншаха байна. Энэ повестиие уншаһан хүн бүхэн номой түгэсхэлдэ бэшэгдэһэн «Би эб найрамдал хамгаалхын түлөө юу хээбиб?», гэһэн асуудалые бодожо үзэхэ байна.

Бурят-Монголой залуу үетэн — хүүгэд, эдиршүүл—энэ гайхамшагта повестиие тон ехэ һонирхолтойгоор уншажа, үндэр сэгнэлтэ үгэнэ.

Д. Улымжиев.

Бичурын аймагай «Красное Знамя Труда» колхоздо зүгын нилээд ехэ пасека бии юм. Пасекые даагшаар үни удаан саг соо нүхэр Я. Г. Ткачев хүдэлмэрилнэ. Тус пасека энэ жэлдэ мёд суглуулха түсэбөө 100 процентhээ үлүүлэн дүүргэээ. Зураг дээрэ: Я. Ткачев зүгышэн Афанасьеватай хамта мёд абажа байна.

Д. Носовой фото.

Мэргэжэлтэдые бэлэдхэлгэдэ анхаралаа табиха хэрэгтэй

Хүдөө ажахын механизациин Селенгинскэ hургуули МТС-үүдэй механигуудые, электромеханигуудые ба тракторна бригадануудай бригадирнуудые бэлэдхэдэг юм. Тус hургуулида hуралсалай шэнэ жэлые түгэс бэлэдхэлтэйгээр угтахын тулада ехэхэн хүдэлмэри хэгдээ. Тэрэнэй гэр байшангууд hайн шанартайгаар заhабарилагдажа, дулаалагдаа. Мүн түлеэ түлишэшье бэлэдхэгдээ.

Һурагшадай амжалтатайгаар hуража, мэргэжэлээ эрхимээр шудалхын тулада зохистой условинууд тэндэ бии болгогдонхой. Һуралсалай классууд хүдөө ажахын машинануудые, тэдэнэй частьнуудые зураглан харуулhан плакадуудаар, элдэб схемэнүүдээр шэмэгдэнхэй. Техническэ кабинедүүд эмхидхэгдэнхэй. Тэндэнь машинануудай элдэб частьнууд, hуралсалай бусад хэрэгсэлнүүд элбэг. Һургуулидань техническэ, хүдөө ажахын, политическэ ба уранhайханай номуудаар баян библиотекэ бии.

Мэргэжэлтэдые бэлэдхэлгэ багшанарай составhаа ехэхэнээр дулдыдадаг гээшэ. Үндэр мэргэжэлтэй, методическа дүй дүршэлтэй багшанар тус hургуулида хүдэлмэрилнэ.

Иимэ бэлэдхэл хэбэшье, тус hургуули hуралсалай шэнэ жэлые октябриин 1-дэ эмхитэй гуримтайгаар эхилжэ шадаагүй. Юуб гэхэдэ, тэндэ hуралсаха hурагшад саг болзор соогоо ерээгүй. Тэндэ hуралсаха 160 хүнэй 130-ыень МТС-үүд, 30-ыень аймагуудай хүдөө ажахын таhагууд эльгээхэ ёhотой байгаа. Мүнөө үедэ тэндэ оройдоол 50 гаран хүнүүд ерэнхэй. Энээн дээрэhээ боложо, бүхэли 10 үдэрэй туршада үдэр бүхэндэ оройдоо 4 часай заняти хэгдэдэг байгаа. Мэргэжэлдэ сэхэ хабаатай предмедүүдээр тон hаял, октябриин 16-hаа заняти эхилээ.

Зарим МТС-үүдэй хүтэлбэрилэгшэд hурагшадые эльгээлгые ехээр унжагайруулна. Жэшээлбэл, Сүхын МТС-эй директор нүхэр Найданов түсэбөөр хараалагдаhан хүнүүдээ октябриин 9-дэ эльгээхэб гэжэ тус hургуулиин директор нүхэр Хайдаровые найдуулhан байгаа. Теэд, тус МТС-hээ октябриин 15 болотор нэгэшье хүн ерээгүй. Мүн Гашейн МТС —7, Кяхтын—6, Суулгын—6, Тарбагатайн —5 хүниие эльгээгээгүй.

Гадна, зарим МТС-үүдhээ hурагшадые шухала документгүйгөөр гү, али түрүүшын үедэ хэрэгтэй болохо мүнгэгүйгөөр эльгээнэ. Ново-Брянска, Баргажанай МТС-үүдhээ тиимэ хүнүүд ерэhэн байгаа.

Иимэ ушарнууд хэдаа дурсагдагша МТС-үүдэй директорнүүдэй ба тэдэниие политическэ талаар орлогшодой хүдөө ажахын мэргэжэлтэдые бэлэдхэлгэдэ анхаралаа саг болзор соонь табяагүй дээрэhээнь болоно.

МТС-эй хүтэлбэрилэгшэд хүдөө ажахын мэргэжэлтэдые олоор бэлэдхэхэ тухай анхаралаа хододоо табиха ёхотой. Тиигээл хадаа хүдөө ажахын механизациин hургуулинуудта бодото туhа үзүүлхэ ба мэргэжэлтэдые бэлэдхэхэ зорилгоёо амжалтатайгаар дүүргэжэ шадаха байна.

Б. Дондоков.

Баруун Германиие ремилитаризацилга тухай гурбан гүрэнүүдэй нью-йоркско шиидхэбэринүүд тушаа найман гүрэнүүдэй гадаадын хэрэгүүдэй Министрнүүдэй Мэдүүлгэ тухай хилын саана бэшэнэ

ЧЕХОСЛОВАКИ

ПРАГА, октябриин 22. (ТАСС). Мүнөөдэр бүхы газетэнүүд Баруун Германиие ремилитаризацилга тухай гурбан державануудай нью-йоркско шиидхэбэринүүд тушаа СССР-эй, Албаниин, Болгариин, Чехословакиин, Польшын, Румыниин, Венгриин ба Германска демократическа республикын гадаадын хэрэгүүдэй Министрнүүдэй Мэдүүлгые ба нүхэр В. М. Молотовой болон зүблөөнэй бусад хабаадагшадай портредүүдые өөhэдынгөө түрүүшын нюурнууд дээрэ толилhон байна.

ПОЛЬША

ВАРШАВА, октябриин 22. (ТАСС). Мүнөөдэр польско бүхы газетэнүүд Баруун Германиие ремилитаризацилга тухай гурбан державануудай нью-йоркско зүблөөнэй шиидхэбэринүүд тушаа СССР-эй, Албаниин, Болгариин, Чехословакиин, Польшын, Румыниин, Венгриин ба Германска демократическа республикын гадаадын хэрэгүүдэй Министрнүүдэй Мэдүүлгые толилоо. Газетэнүүд мүн тэрэшэлэн энэ Мэдүүлгэдэ зорюулhан статьянуудые толилhон байна.

«Трибюна Люду» газетэ Пражска зүблөөнэй туйлай ехэ удхашанарые түрүү бэшэг дотороо тэмдэглээ. СССР-эй, Албаниин, Болгариин, Чехословакиин, Польшын, Румыниин, Венгриин ба Германска демократическа республикын гадаадын хэрэгүүдэй Министрнүүд болбол, — гэжэ тус газетэ бэшэнэ, — өөhэдынгөө арадуудай нэрэhээ энэ Мэдүүлгэ хээ. Тус Мэдүүлгэ хадаа германска асуудал тушаа баруун державануудай агрессиин политикые элирүүлбэ, германска асуудалые бүгэдэниитын эб найрамдалай интересүүдтэй зохилдуулан, Германиин хүршэнэрэй интересүүдтэй зохилдуулан, германска арадай интересүүдтэй зохилдуулан гуримшуулха шэнэ арга боломжонуудые нээжэ үгэбэ. Найман гүрэнүүдэй гадаадын хэрэгүүдэй Министрнүүд болбол Европодо бата бэхи эб найрамдал хангажа шадаха дурадхалнуудые өөhэдынгөө оронуудай 300 миллион гражданануудай үмэнэhөө, дайнда дурагүйтэдэг ба дайнай аюулые зайлуулхын түлөө тэмсэжэ байдаг бүхы дэлхэйн олон зуун миллион хүнүүдэй үмэнэhөө табиhан байна.

Мэдүүлгэ доторхи дурадхалнууд хадаа, гэжэ газетэ саашань бэшэнэ, дэлхэйн бүмбэрсэгэй бүхы үнэн сэхэ хүнүүдэй халуун эрмэлзэлгэдэ харюусана. Эдэ дурадхалнууд хадаа германска арадай эрмэлзэлгые харуулна. Эдэ дурадхалнууд хадаа Советскэ Союзай баримталан ябуулжа байгаа эб найрамдалай шууд сэхэ политикын гэршэ мүн.

«Жице Варшавы» газетэ иигэжэ бэшэнэ: найман гүрэнүүд болбол США-гэй, Великобританиин ба Франциин политика хадаа германска регулярна армиие hэргээн бодхоолгын ба Баруун Германиие агрессиин база болголгын политика мүн, энэ политикань тус гурбан правительствонуудай өөhэд дээрээ даажа абаhан уялгануудые эбдэжэ, шэнэ дайнай аюулые асарна гэжэ дэлхэйн бүхы арадуудта харуулна.

Гэхэтэй хамта, Мэдүүлгэ болбол Германиин проблемэнүүдые эбэй ёhоор шиидхэхэ ба шэнэ дайниие зайсуулха тодорхой арга боломжые заажа үгэнэ.

Мэдүүлгэ хадаа, гэжэ түгэсхэл дээрээ газетэ бэшэнэ, эб найрамдалай бодото программа мүн. Эб найрамдалай энэ программын агууехэ удхашанарые ямаршье пропаганда хадаа арадуудай нюдэнhөө далдалжа шадахагүй.

БОЛГАРИ

СОФИЯ, октябриин 22. (ТАСС). Мүнөөдэр бүхы болгарска газетэнүүд Баруун Германиие демилитаризацилга тухай гурбан державануудай нью-йоркско зүблөөнэй шиидхэбэринүүд тушаа СССР-эй, Албаниин, Болгариин, Чехословакиин, Польшын, Румыниин, Венгриин ба Германска демократическа республикын гадаадын хэрэгүүдэй Министрнүүдэй Мэдүүлгые толилоо.

Газетэнүүд болбол Прагада болоhон найман гүрэнүүдэй гадаадын хэрэгүүдэй Министрнүүдэй зүблөөн тухай коммюнике мүн тэрэшэлэн толилhон байна.

«Изгрев» газетэ болбол «СССР-эй, Албаниин, Болгариин, Чехословакиин, Польшын, Румыниин, Венгриин ба Германска демократическа республикын правительствонууд хадаа гурбан державануудай нью-йоркско зүблөөнэй сепаратна шиидхэбэринүүд хуулиин ямаршье хүсэгүй ба уласхоорондын нэрэ хүндэгүй гэжэ мэдүүлнэ. Германитай хэгдэхэ эб найрамдалай договорые эбдэлгэдэ ба Баруун Германиие ремилитаризацилгада зорюулагдаhан хүүли буса ябуулгануудай түлөө бүхы харюусалга США-гэй, Великобританиин ба Франциин правительствонуудта тохогдохо байна» гэhэн гаршагтай материалнуудые толилоо.

РУМЫНИ

БУХАРЕСТ, октябриин 22. (ТАСС). Мүнөө үдэшэ «Скинтейя» газетын тусхай номер хэблэгдэжэ, тэрээн дотор Прагада болоhон найман гүрэнүүдэй гадаадын хэрэгүүдэй Министрнүүдэй зүблөөн тухай коммюнике ба Баруун Германиие ремилитаризацилга тухай гурбан державануудай нью-йоркско шиидхэбэринүүд тушаа СССР-эй, Албаниин, Болгариин, Чехословакиин, Польшын, Румыниин, Венгриин ба Германска демократическа республикын гадаадын хэрэгүүдэй Министрнүүдэй Мэдүүлгэ толилогдоо.

ВЕНГРИ

БУДАПЕШТ, октябриин 22. (ТАСС). Венгерскэ бүхы газетэнүүд Прагада болоhон найман гүрэнүүдэй гадаадын хэрэгүүдэй Министрнүүдэй зүблөөн тухай коммюнике ба Баруун Германиие ремилитаризацилга тухай гурбан державануудай нью-йоркско зүблөөнэй шиидхэбэринүүд тушаа СССР-эй, Албаниин, Болгариин, Чехословакиин, Польшын, Румыниин, Венгриин ба Германска демократическа республикын гадаадын хэрэгүүдэй Министрнүүдэй Мэдүүлгэ толилоо.

ГЕРМАНСКА ДЕМОКРАТИЧЕСКА РЕСПУБЛИКА

БЕРЛИН, октябриин 22. (ТАСС). Берлинэй бүхы демократическа газетэнүүд Баруун Германиие ремилитаризацилха зорилготой гурбан державануудай нью-йоркско зүблөөнэй шиидхэбэринүүд тухай найман гүрэнүүдэй гадаадын хэрэгүүдэй Министрнүүдэй Мэдүүлгын дүүрэн текстые томоор бэшэгдэhэн гаршагуудтайгаар түрүүшынгээ нюурнууд дээрэ толилоо. «Нейес Дейчланд» газетэ найман гүрэнүүдэй гадаадын хэрэгүүдэй Министрнүүдэй Мэдүүлгые: «Баруун державануудай убайгүй ааша», «Потсдамска шиидхэбэринүүдые бүдүүлигээр эбдэлгэ», «Варшавска конференциин үгэhэн сэгнэлтэ зүб боложо тодороо», «Баруун Германиие ремилитаризацилга —Нью-Йоркдохи гол асуудал мүн», «Европодо эб найрамдал ба аюулгүйн байдал хамгаалгада зорюулагдаhан тобшололнууд» гэhэн гаршагуудтайгаар толилоо. «Нейе Сейт» газетэ болбол энэ Мэдүүлгэдэ «Бүхы Германида эб найрамдал» гэhэн гаршагтайгаар толилоо. «Национал Цейтунг» газетэ «Пражска коммюнике болбол эб найрамдалые ба немецкэ арадай эрхэнүүдые хамгаалгын интересүүдтэ зорюулагданхай» гэжэ бэшэнэ.

«Дер Морген» газетын гаршаг дотор: «Гадаадын хэрэгүүдэй Министрнүүдэй зүблөөнэй дүн», «Эб найрамдалай договор ба ниитэгерманска учредительнэ Совет бидэндэ хэрэгтэй гэhэн эрилтэ баруун державануудта табинабди» гэжэ хэлэгдэнэ.

«Берлинер Цейтунг» газетэ мүнөөдэр «Бүхы немецкэ арадай аша туhын тулада» гэжэ түрүүшынгээ нюур дээгүүр ото бэшэгдэhэн гаршагтайгаар гараа.

Газетэнүүд болбол найман гүрэнүүдэй гадаадын хэрэгүүдэй Министрнүүдэй Мэдүүлгэ тушаа бусад тайлбаринуудые мүнөө дээрээ үгэнэгүй.

Вьетнамска арадай армиин дайшалхы ябуулгануудай илалта

ЛОНДОН, октябриин 21. (ТАСС). Рейтер агентствын Сайгонско корреспондентын мэдээсэhэнэй ёhоор, үсэгэлдэр французска сэрэгүүд Хойто Вьетнамдахи шухала бүхэлэгдэмэл пункт—Ланг-Сон городые орхибо. Корреспондентын зааhанай ёhоор, Ланг-Сон хадаа вьетнамска арадай армиин добтолжо эхилhээр hүүлшын hара соо буляан абаhан 6-дахи бүхэлэгдэмэл пункт мүн.

СПЕЦИАЛИСТЫН ЗҮБШЭЛ

Үрhэ хааха ба хадагалха тухай

Хүдөө ажахын шухала хүдэлмэринүүдэй нэгэниинь хадаа колхозууд бүхэндэ үрhэнэй ба страховой фонднуудые байгуулга болоно. «1950 ондо ургаса хуряалгые ба хүдөө ажахын продуктнуудай бэлэдхэлые үнгэргэхэ тухай» СССР-эй Министрнүүдэй Соведэй ба ВКП(б)-гэй ЦК-гэй тогтоол соо тус хүдэлмэриин удхашанар онсо тэмдэглэгдэhэн байна.

Мүнөө таряа болон хүдөө ажахын бусад продуктнуудые бэлэдхэхэ түсэбые дүүргэхэтэйгээ хамта, колхоз бүхэн хабарай тарилгада хүсэд хүрэхэ үрhэнэй фонд байгуулха ёhотой.

Эрхим шанартай сортовой үрhэн — ерэхэ жэлэй үндэр ургасын шухала нүхэсэл мүн. Колхозно үйлэдбэриин амжалтань өөрын эрхим шанартай үрhөөр колхозуудай хангагданхай байhанhаа нилээд дулдыдаха байна бшуу. Саг болзор соонь үрhэ хааха ябадал — арадай ажахын угааехэ удхашанартай хэрэг мүн.

Үрhэнэй участогуудай ургасые жиирэй тарилгын ургасаhаа амяарнь хуряажа абаха шухала. Энээнэй тулада үрhэнэй участогуудай таряа ток соо ондоо газарта hурилхэ, сохихо, сэбэрлэхэ ба хадагалха хэрэгтэй. Элдэб культурануудые, сортнуудые, мүн тэрэшэлэн сортовой орооhоной элдэб категориие ниилүүлжэ ябашье болохогүй. Нэгэ культурын гү, али сортын таряа сэбэрлэжэ дүүргээд, ондоо культурын гү, али сортын таряа сэбэрлэжэ эхилхэдээ таряа сэбэрлэдэг машинануудые, молотилкануудые, ток ба амhартануудые шорой тооhонhоо ба таряанhаа нарин нигтаар сэбэрлэхэ шухала.

Үрhэнэй участогуудай ургасаhаа гүйсэд хүрэхэ үрhэнэй фонд байгуулжа шадахагүй байгаа hаа, гүрэндэ таряа тушааха түсэбөө дүүргэhэнэйнгээ hүүлээр жиирэй тарилгын ургасаhаа дутагша үрhэеэ хаахыень колхозуудта зүбшөөгдэнэ.

Эрхим hайн шанартай үрhэ хаахын тулада таряагаа сохижо дүүргэмсээрээ, тэрэниие элдэб холисоhоо, буртаг үбhэнhөө, бусад культурна ургасануудай үрhэнhөө сэбэрлэхэ шухала.

Имагтал гүйсэд сэбэрлэгдэжэ бэлэн болгогдоhон үрhэ амбарта хааха хэрэгтэй. Буртаг ургамалнуудай үлэгдэлнүүдтэй ба гүйсэд арилгагдаагүй орооhонтой хамта амбаарнуудта оруулагдаhан үрhэн элдэб үбшэнүүдээр ба хорхойнуудаар гэмтээгдэжэ болохо. Мүн шииг нойто ехэтэй хүрэнгэ хаажа болохогүй. Тиимэ хүрэнгэ үбэлэй сагта хадагаламжада байхадаа ургаха шадалаа гээдэг ба тарилгада хэрэггүй болодог юм. Шииг нойто ехэтэй (15 процентhээ дээшэ) орооhые хүрэнгэ болгон хаахын урда тээ дулаан үдэр наранда шаража гү, али ВИСХОМ, ПЗС-3 зерносушилкануудта гү, али тусгаар дулаан гэрнүүд соо дэлгээжэ, заатагүй хатааха ёhотой. Хүрэнгын орооhо түргөөр арилгахын тулада, МТС ба колхоз бүхэндэ орооhо арилгадаг бүхы машинануудые, илангаяа ВИМ-үүд ба триернүүдые дүүрэн хүсөөрнь ашаглаха хэрэгтэй. Молотилкаhаа гараhан орооhые түбхын түрүүндэ веялкэнүүд ба сортировконууд соогуур гаргажа, элдэб холисоhоонь, шорой тооhонhоонь сэбэрлэхэ шухала. Энээнэй hүүлдэ орооhоёо бэлээр арилгагдахагүй буртаг үбhэнүүдhээ ба ондоо культурануудай орооhонhоо триернүүдээр ба ВИМ-үүдээр арилгаха хэрэгтэй.

Хүрэнгээ элдэб холисоhоонь сэбэрлэжэ байхадаа, тэрэнэйнгээ шанарые hайтар шалгажа үзэхэ ёhотой. Үрhэеэ сэбэрлэжэ дүүргэhэнэйнгээ hүүлээр, тусхай инструкциин ёhоор тэдээн соohоо дунда зэргын образец абаад, тэрэнэй ургаха шанарые шалгуулхын тулада хүрэнгын шанар шалгадаг аймагай инспекциин лабораторидо эльгээхэ зэргэтэй. Бүхы хүрэнгээ триердэжэ дүүргэхые хүлеэнгүйгөөр, триердэжэ гаргаhан хүрэнгын парти бүхэнhөө образец шэлэжэ абаад, анализда эльгээхэ хэрэгтэй. Түрүүн хэгдэhэн шалгалтаар кондиционно бэшэ гэжэ тодорхойлогдоhон хүрэнгые нарин нигтаар дахин триердэхэ шухала. Удаань, тэрэнээ дахинаа шалгалтада эльгээхэ хэрэгтэй.

Правительствын зааhанай ёhоор, үрhэ хаалга ноябриин 15-hаа, тиихэдэ тэрэнэй ургаха шанарай түрүүшын шалгалта декабриин 15-hаа хожомдуулангүй дүүргэгдэхэ ёhотой.

Үрhэнэй таряанай документацида ба тоо бүридхэлдэ нарин нигта гурим тогтоохо шухала. Үрhэнэй участогуудhаа хуряаhан үрhэнэй орооhо сохиhонойнгоо hүүлээр, мүн тэрэшэлэн сэбэрлэhэнэй hүүлээр шэгнэхэ ба тэрээндэ акт бэшэхэ хэрэгтэй. Сэбэрлэгдэhэн үрhэеэ hайнаар бэлэдхэгдэhэн амбарнууд соо хэжэ хаагаад, культура ба сорт бүхэнэйнь шэгнүүр ба шанарые зааhан актын ёhоор кладовщигуудта тушааха ёhотой юм.

Үрhэнэй орооhо урихэ, хулгайлха ба гутааха ябадалтай эрид шууд тэмсэхэ гээшэ хүдөө ажахын органуудай ба колхозуудай шухала зорилго мүн.

Үрhэнэй участогуудhаа хуряагдаhан үрhэнэй орооhые тарилгаhаа ондоо ямаршье хэрэгсэлдэ гаргашалжа болохогүй.

Энэ жэлдэ республикын олонхи колхозууд зарим орооhото культурануудай тарилгаар ниитэ сортовой тарилгада орожо шадаагүй. Олохон аймагуудта овес, ячмень ба просын үрhэнэй участогууд жиирэй үрhөөр таригдаа hэн.

1951 ондо орооhото культурануудай районированна сортнуудаар ниитэ сортовой тарилгада шэлжэн оролгые хангаха зорилго республикын хүдөө ажахын органуудай ба колхозуудай урда табигдана.

Энэ зорилгые дүүргэхын тулада, аймагуудай хүдөө ажахын таhагууд ба МТС-үүд хадаа районированна сортнуудай сортовой үрhэнүүдээр колхоз бүхэнэй хэр зэргэ хангагданги байhые мэнэ гэhээр шалгаха зэргэтэй. Хэрбээ зарим колхозуудай тарилгынгаа бүхы талмайда гүйсэд хүрэхэ сортовой үрhэгүй байгаа hаань, үрhэнэй ба страховой фонднуудые байгуулгатай нэгэн доро жиирэй үрhэ, районированна бэшэ үрhэ ба ургаса муутай нютагай сортнуудые районированна сортнуудай сортовой үрhөөр андалдаха (колхоз хоорондын) ябадал эмхидхэхэ шухала.

Тиихэдэ, үрhэнэй участогуудта тарихын тула агротехническэ hайн условидо, ургуулагдаhан, физическэ ба ургасынгаа талаар эрхим шанартай, үндэр ургаса үгэдэг районированна сортнуудай сортовой үрhэ хааха хэрэгтэй.

В. Мамилов, агроном.

КОРЕЯДЭХИ СОБЫТИНУУД

Корейскэ арадай-демократическ… республикын Арадай арми… Главна командованиин мэдээс…

Бүхы фронтнууд дээрэ Арад… армиин сэрэгүүд добтолжо бай… американска ба урдакорейскэ с… рэгүүдтэй хамгаалгын байлдаану… дые хэбэ гэжэ Корейскэ арад… демократическа республикын Ар… дай армиин Главна командовани… октябриин 23-да дамжуулhан м… дээсэл соо хэлэгдэнэ.

Пхеньянай хойгуурхи райо… Арадай армиин частьнууд тоог… булюу дайсанай түрилтэ доро х… гаалгын шэнэ рубежүүдтэ сух… жа ошоод, американска сэрэгү… тэй байлдаануудые ябуулжа, т… дэнэй амиды хүсэндэ ба техник… гээлтэ хоролтонуудые ушарууд…

Зүүн эрье дээрэ Арадай арми… частьнууд Хамхынай (Канко) х… но ба Бугтхенг райондо дайсан… дабшалтые барижа байна.

Франкистска Испанидахи ажалшад… хүндэ байдал

ПАРИЖ, октябриин 19. (ТАС… Испаниhаа абтаhан мэдээсэлн… хадаа ажалшадай тон хүшэр х… дэ байдал тухай хэлэнэ.

Франкистска хэблэлдэ толил… доhон мэдээнүүдэй ёhоор, Ис… нида ажабайдалай үнэ 1936 о… хитой сасуулхада 5 дахин ү… ба. Салин хүлhэн хубилалта… гөөр үлэбэ. Олонхи хүдэлмэри… үдэр соо дунда жэшээгээр 14… 15 песет (хара рынок дээрэхи… са килограмм хилээмэнэй с… абадаг байна.

Гэбэшье, хуулита эдэ мэдээ… үнэн байдалые муугаар харуул… 1950 ондо юумэнэй сэнгүүд… ехээр ургаа. Тэрээнhээ гад… хуулита статистика хадаа п… дуктнуудые хүн зоной худалд… абадаг хара рыногэй сэнгүү… бэшэ, харин нормоор үгтэдэг… дуктнуудай сэнгүүдые хар… абана. Франкистска хуулину… ёhоор, эхэнэр хүн эрэшүүлhэ… процент багаар салин хүлhэ… даг байна.

«Коррео де Андалусиа» … франкистска газетын мэдэрh… ёhоор, хүн зоной олонхинь … төө нэгэ удаа хартаабха эд… амидардаг байна.

Үлэсхэлэн бүлэг эхэнэр… Барселона провинцида hү… нэгэ баян айлда hаяхан о… обоолоотой байhан помидор… дые буляан абаа гэжэ фран… ска газетэнүүд мэдээсэбэ.

Туража үхэхэ ушарнууд… олон. Севильедэ түмэр замай… гэ хүдэлмэришэн паровозой… сэбэрлэжэ байха үедөө үлэ… үхэбэ. Мүн Севильедэ нэгэн… лууша дархан үлэсэжэ, мэд… алдаад, больницада абаашагд… тэндэ үхэбэ.

Туберкулёз бүхэли айлну… алана. Лас Вентас городто х… мэришэн Муриньо гэгшын… соо 16 hарын турша дотор… ханай ханяадаар 4 хүн … гэжэ «Пуэблю» газетэ бэшэн…

Швецидэ юумэнэй сэнгүүд ургана

СТОКГОЛЬМ, октябриин… (ТАСС). Швециие саашадань… шаллизацилгатай ба буу зэб… дые түргэнөөр бэлэдхэлгэтэй… шарамдуулан, тус орон д… юумэнэй сэнгүүд ургажа б… Кофе сайн үнэ нэгэ хахад д… дээшэлүүлэгдээ гэжэ соносхо… бо.

Үсэгэлдэр болоhон социа… мократическа партиин пр… ниин заседани дээрэ финан… дай министр Шельд хадаа а… пивын, умданай зүйлнүүдэй, ш… ладай ба конфедүүдэй сэнг… нилээд ехээр дээшэлүүлхэ т… правительствын шиидхэбэри… гагдаа гэжэ мэдээсэбэ.

Харюусалгатай редактор… орлогшо Ц. Б. БУДАЕ…

Бурят-Монголой гүрэнэй багш… рай институт бурят-монгол hур… линуудта багшанарые бэлэдхэх… рят-монгол хэлэ ба литературын… ород хэлэ ба литературын ш… нээгдэhэн отделенинүүдэй 1… курсануудта студентнүүдые абах… хай соносхоно. Орогшод хадаа… хэлэ ба литература, СССР-эй… дуудай түүхэ, географяар ор… экзаменуудые бариха байна.

Һургуули дүүргэhэн тухай доку… (болотыень), автобиографи, б… элүүр тухай медицинскэ справк… 3 фотокарточка хабсаргажа, мэ… гые институдай адресаар хүргэ…

Адрес: г. Улан-Удэ, ул. Ранж… 11. Телефон 5—90.

ДИРЕК…

Адрес редакции: г. Улан-Удэ, ул. Ленина, 26. Телефоны редакции: редактора—23, заместителя редактора —7-85, отв. секретаря—3-23. Отделов партийной жизни, культуры и быта—4-52, сельскохозяйственного и промышленности—6-84, мест. информации и писем—6-84. Для междугородных переговоров—18.

Н—02415. Типография Управления полиграфической промышленности, издательств и книжной торговли при Совете Министров БМАССР. Тираж 10…